

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

číslo 3 | březen 2026

- 2 O čem se mluví... o parkovacím domě, akcích v aréně i projektu Lávka s ředitelem Rozvojového fondu Pardubice Janem Kratochvílem
- 3 Hůrka se má proměnit v moderní čtvrť
- 3 Letní provoz školek v Pardubicích je naplánován
- 4 Parkování v Pardubičkách: změny přinesou větší pořádek i bezpečnost
- 5 Kreativní učení propojuje školy s umělci a přináší nový zážitek z výuky

Pardubice

O čem se mluví...

... o parkovacím domě, akcích v aréně i projektu Lávka s ředitelem Rozvojového fondu Pardubice Janem Kratochvílem

Rozvojový fond Pardubice má poměrně široký záběr činnosti. Co si pod jeho prací mohou obyvatelé města konkrétně představit?

Rozvojový fond je městská společnost, která se stará nejen o správu vybraného majetku, ale také o jeho další rozvoj. Prakticky to znamená, že máme na starosti sportovní areály, bytové i nebytové prostory a zároveň připravujeme nové investiční projekty. Snažíme se být partnerem města při realizaci projektů, které mají veřejný přínos, tedy aby infrastruktura fungovala dobře nejen dnes, ale i za deset nebo dvacet let. Důležitá je pro nás stabilita provozu, ale zároveň i schopnost reagovat na nové potřeby, které přináší vývoj města i změny ve způsobu využívání veřejných prostor.

Nejviditelnějším projektem společnosti uplynulého roku se stal nový parkovací dům v areálu multifunkční arény. Co ukázal jeho první rok provozu?

Stavba s kapacitou 442 parkovacích míst byla otevřena začátkem února 2025. Investice ve výši 320 milionů korun byla dokončena v plánovaném termínu a díky technickým a technologickým optimalizacím se podařilo ušetřit jednotky milionů Kč. Už první rok provozu potvrdil správnost rozhodnutí zastupitelů a radních města i správnost provozních parametrů zpracovaných ve spolupráci představenstva společnosti a rady města, kdy za 11 měsíců využilo parkovací dům více než 120 tisíc vozidel. Aktuální vývoj začátku roku 2026 naznačuje potenciál přiblížit se hranici 150 tisíc vozidel, což už je velice slušné číslo.

Parkovací dům byl od začátku koncipován jako odpověď na dlouhodobý problém s parkováním během velkých akcí. Kapacita 442 míst znamená výrazné ulehčení dopravy v okolí arény i větší komfort pro návštěvníky. Důležité je také to, že projekt nebyl jen o samotné stavbě, ale o správném nastavení provozu, tarifů a organizace dopravy v okolí, aby skutečně plnil svůj účel a nebyl jen další stavbou bez širšího efektu.

Rád bych připomněl také úspěch ze sklonku loňského roku, a to že nový parkovací dům u enteria areny získal speciální cenu za mimořádné architektonické a konstrukční řešení v soutěži Stavba roku 2025. Je to uznání práce všech, kteří se na projektu podíleli.

Přejdeme k aréně. Jak se daří kombinovat sportovní a kulturní využití?

Enteria arena, kterou Rozvojový fond Pardubic vlastní, patří kapacitou mezi největší multifunkční haly v České republice a zejména díky kvalitě vskutku nadčasového řešení hlediště dlouhodobě potvrzuje svou pozici jednoho z nejvýznamnějších regionálních center sportu a kultury. V roce 2025 zde proběhlo více než 70 akcí a celková návštěvnost přesáhla 480 tisíc diváků, čímž jsme dosáhli historického rekordu. Velký podíl na tom mají hokejisté HC DYNAMO Pardubice, kteří se opět probodovali až do finále extraligy. Vedle sportovních utkání aréna hostila také řadu kulturních akcí, kongresů a koncertů. Vyprodané galavečery Clash of the Stars či Stardance, koncerty skupin Dymytry a Traktor nebo tradiční muzikál Popelka potvrdily, že Pardubice jsou pevnou součástí mapy významných českých promotérů.

Město často zdůrazňuje, že aréna nemá sloužit jen profesionálnímu sportu. Jak se to daří naplňovat?

Díky systému vyrovnávací platby je možné zpřístupnit arénu také akcím, které nejsou čistě komerční. To je velmi důležité, protože bez této podpory by některé sportovní akce nebyly finančně realizovatelné. V programu se tak objevují mládežnické turnaje, republikové šampionáty nebo sportovní dny určené veřejnosti. Aréna tím získává širší význam — není jen místem velkých show, ale i prostorem, kde se mohou prezentovat místní kluby nebo mladí sportovci. V rámci spolupráce s městem

na projektech podpory sportu se v aréně v roce 2025 uskutečnilo 14 sportovních.

Jaké akce jsou letos v plánu?

Program je pestrý. Máme za sebou vyprodaný muzikál Drakula, očekáváme koncert známé skupiny ZZ TOP nebo české kapely Kabát, muzikál Lord of Dance a další. Jsme velmi rádi, že se k nám v létě vrací po 6 letech šachový turnaj Czech Open. Velmi důležité je pro nás také to, že se do programu vracejí akce s tradicí, což potvrzuje dobré jméno arény mezi pořadateli.

Rostoucí vytížení ale určitě klade vyšší nároky na infrastrukturu.

Ano, je to tak. Rostoucí zájem o pronájem nejen ledových ploch však zároveň ukazuje, že současná kapacita sportovního areálu naráží na své limity. Rozvojový fond proto společně s vedením města připravuje projekt zefektivnění nabídky služeb areálu vybudování nových sportovních ploch a prostor pro zázemí sportovců. Tento připravovaný záměr aktuálně zahrnuje například oddělení provozu velké a malé haly, celoroční využití malé ledové plochy, rozšíření šaten, i vybudování ubytování pro sportovce, nad ledovou plochou malé haly pak předběžně uvažujeme s vybudováním nových tělocvičen pro míčové sporty s menším hledištěm. Součástí záměru je také instalace fotovoltaické elektrárny na nové střeše, která spolu s plánovanou elektrárnou na střeše parkovacího domu výrazně ušetří náklady za elektrickou energii.

Rozvojový fond ale není jen o sportu. Jakou roli hraje správa bytů a nebytových prostor?

Je to jedna z našich stabilních činností. Spravujeme přibližně stovku bytových a obdobný počet nebytových jednotek, hlavně v centru města. Dlouhodobě se nám daří udržovat stoprocentní obsazenost, za což jsem velmi rád, protože to není zvláště u nebytových prostor jednoduché. Naším cílem není jen pronájem, ale také udržování kvality objektů a jejich citlivý rozvoj, aby centrum města zůstávalo živé a funkční.

Co se aktuálně v oblasti bydlení připravuje?

V plánu je rekonstrukce historického domu v Kostelní ulici, kde vzniknou nové

byty, kavárna a ateliéry. Takové projekty považujeme za důležité, protože kombinují bydlení s drobnými službami a přispívají k tomu, že se centrum města nevyklidňuje. Snažíme se hledat rovnováhu mezi zachováním historického charakteru budov a jejich moderním využitím.

Jakou roli hraje v portfoliu Machonova pasáž?

Je to významný městský prostor s dlouhou historií. Tato unikátní stavba od pana architekta Machoně oslavila v loňském roce 100 leté výročí. V minulosti zde proběhla rozsáhlá rekonstrukce a ukázalo se, že rozhodnutí doplnit ji o podzemní parkování bylo velmi prozíravé. Dnes pasáž dobře kombinuje bydlení, služby i obchod a tvoří důležitou součást centra města.

Z pohledu budoucnosti se často zmiňuje projekt Lávka. Čím je výjimečný?

Je to projekt, který propojuje několik funkcí do jednoho celku - domov s pečovatelskou službou, startovací byty a mateřskou školu. Ubytování zde najde 77 obyvatel a školka pojme 50 dětí. Nejde tedy jen o klasickou bytovou výstavbu, ale o koncept mezigeneračního bydlení. Počítáme s komunitními prostory, společenským sálem, dílnami i zahradou. Cílem je vytvářet prostředí, kde se mohou potkávat různé generace a kde vzniká přirozený komunitní život. V letošním roce bychom rádi posunuli projekt do další fáze stavebního řízení. Objekt by měl vyrůst na Židově v části města naproti věznici a je to dalším příkladem spolupráce vedení města a vedením naší společnosti.

Když se podíváte na všechny oblasti, které fond řeší, co je pro vás nejdůležitější do dalších let?

Především kontinuita a dlouhodobé plánování. Chceme, aby projekty, které připravujeme, měly smysl nejen z hlediska investice, ale hlavně z pohledu života ve městě. Ať už jde o sportovní infrastrukturu, bydlení nebo veřejné prostory, důležité je, aby tyto věci spolu fungovaly jako celek. To vše ve vzájemné koordinaci s vedením města. Pokud se to daří, pak má práce Rozvojového fondu skutečný přínos pro obyvatele Pardubic.

Hůrka se má proměnit v moderní čtvrť

Statutární město Pardubice uspořádalo seminář pro členy zastupitelstva k aktuální studii proveditelnosti rozvojového území Hůrka. Dokument zpracovaný společností KD Bydlení a jejími partnery detailně popisuje urbanistické řešení, technickou infrastrukturu, demografické souvislosti i ekonomický model projektu.

První etapa proměny Hůrky má především uklidnit situaci a dát místu nový směr. Město chce, aby mezi dnešní ubytovnou a budoucí čtvrtí nevznikla ostrá hranice, ale přirozené navázání. Proto nejdříve upraví okolí, vybuduje potřebné cesty a sítě

a vytvoří prostor, který bude bezpečný, přehledný a příjemný pro každodenní život. Právě tuto část si město nechává ve svých rukou, protože jde o nejcitlivější místo celé lokality – ovlivňuje bezpečnost i to, jak nová zástavba zapadne do okolí. „První etapa zahrnuje výstavbu třinácti bytových objektů. Vznikne zde 152 bytů s předpokládaným počtem 433 obyvatel a aktivní komerční parter, který vytvoří přirozené rozhraní mezi stávajícími ubytovnami a novou rezidenční zónou. Vnitřní komunikace je navržena jako městský bulvár se zelení, který se stane hlavní urbanistickou osou

území a kvalitním veřejným prostorem. Parkování je v této fázi řešeno na venkovních parkovacích plochách,” řekl primátor Jan Nadrchal.

Odhadované investiční náklady činí 791 milionů korun. „Z toho 650 milionů připadá na bytové domy, které vzniknou jako cenově dostupné družstevní bydlení s majetkovou účastí města, což přinese peníze do cashflow výstavby od družstevníků, 106 milionů na komunikace a 35 milionů na vodoohospodářskou infrastrukturu. Součástí první etapy je také příprava části pozemků pro výstavbu řadových rodinných domů, kde město nabídne již zasítované a připravené parcely. Tuto část by realizoval soukromý investor a město získalo finance z těchto pozemků a pomohlo si tím ke spolufinancování dalšího rozvoje lokality. Ekonomický model je tedy postaven tak, aby město investovalo do infrastruktury, již v první etapě zajistilo cenově dostupnější bydlení pro rodiny a zároveň zvýšilo hodnotu území a vytvořilo podmínky pro další etapy,” objasnil 1. náměstek primátora pro ekonomiku Jakub Rychtecký s tím, že postupná kombinace městských investic a developerských projektů umožní dlouhodobě udržitelný rozvoj celé Hůrky, aby se území mohlo rozvíjet postupně a vyváženě.

Součástí první etapy je také příprava části pozemků pro výstavbu řadových rodinných domů, kterou by realizoval soukromý investor. Město nabídne již zasítované a připravené parcely, aby se území mohlo rozvíjet postupně a vyváženě. Zapojení soukromého kapitálu zároveň pomůže spolufinancovat další rozvoj lokality a snížit dopad investice na městský rozpočet. S ohledem na současnou skladbu obyvatel v přilehlých ubytovnách se zároveň uvažuje o možnosti umístění integrační agentury, komunitního centra či služeb městské policie, které by podpořily bezpečnost a sociální stabilitu území.

„Naším cílem bylo navrhnout řešení, které je realistické, ekonomicky podložené a zároveň citlivé k současné situaci v území. První etapa je klíčová – nastavuje urbanistickou osu, kvalitu veřejného prostoru i základní technickou infrastrukturu, na kterou mohou navazovat další fáze rozvoje,” uzavřel Petr Horák, partner společnosti KD Bydlení.

Seminář pro zastupitele otevřel odbornou i politickou debatu o harmonogramu a způsobu realizace projektu. O konkrétním modelu financování a dalším postupu bude město jednat v následujících měsících.

Letní provoz škoček v Pardubicích je naplánován

Město ve spolupráci s ředitelkami mateřských škol připravuje také letos prázdninový provoz škoček tak, aby co nejlépe odpovídal provozním možnostem i potřebám rodičů. V každém školském obvodu budou v průběhu léta vždy některé mateřské školy otevřené, většina z nich zajišťuje provoz přibližně

po dobu tří týdnů. „Při plánování letního provozu vycházíme z reálných potřeb rodičů a zkušeností z minulých let, ale také z personálních a organizačních možností mateřských škol, kdy letní měsíce využíváme pro potřebné investice a zkvalitňování zázemí v mateřinkách. Garantujeme, aby v každém prázdninovém týdnu byla v rámci jednotlivých školských obvodů dostupná kapacita mateřských škol. Nejzásadnější pro rodiče pozitivní novinkou je, že hlásit potřebu umístění dítěte do školky o prázdninách budou již jen přímo ředitelce, kde se vzdělává jejich dítě, a to i v případě, že bude v požadovaném termínu otevřena jiná školka ve spádovém obvodu. Podávání žádostí bude probíhat v termínu mezi 13. a 17. dubnem 2026. Termín byl zvolen záměrně tak, aby rodiče už měli přehled o plánovaných dovolených, příměstských táborech či dalších aktivitách a mohli skutečně posoudit, kdy školku potřebují,” shrnuje 1. náměstek

primátora Pardubic zodpovědný za oblast školství Jakub Rychtecký.

Mateřské školy ve městě spadají do tří školských obvodů. V každém z nich bude během prázdnin vždy část škoček v provozu. Rozpis byl připravován s ohledem na obsazenost v minulých letech i na dotazníková šetření, která ředitelky provedly mezi rodiči. „Z pohledu rodičů přináší letošní změna systému hlavně větší jednoduchost. Odpadne obíhání jednotlivých škoček, protože rodiče budou nově podávat přihlášku pouze ve své kmenové mateřské škole. Vyplní týdny, ve kterých budou během letního provozu školku potřebovat. Pokud nebude kapacita v kmenové školce, ředitelky v rámci stejného obvodu společně najdou dítěti vhodné umístění jinde,” vysvětluje Petra Vopršalová, ředitelka Mateřské školy Korálek.

„Zkušenosti ukazují, že během letních prázdnin dochází do mateřských

škol přibližně 30 až 40% kmenových dětí. Město zároveň žádá rodiče, aby při zjišťování prázdninové docházky uváděli skutečný zájem. Nahlášená docházka se totiž často liší od reality, což může zbytečně blokovat místa dětem, jejichž rodiče školku opravdu potřebují,” doplňuje náměstek Rychtecký s tím, že ředitelky mohou uvolnit pouze tolik míst, kolik bude skutečně odhlášeno, a zároveň musí být dodrženy zákonné kapacity jednotlivých tříd.

Každá školka si dle vlastní potřeby určí týden, který je obdobím příprav na nový školní rok, vzdělávání pedagogů a nastavování plánů a cílů škoček. Od 24. srpna 2026 budou otevřené všechny mateřské školy, s výjimkou těch, kde budou probíhat časově náročnější rekonstrukce. Seznam mateřských škol, které budou v jednotlivých týdnech otevřené, bude k dispozici na všech mateřských školách a zároveň na webových stránkách města.

Parkování v Pardubičkách: změny přinesou větší pořádek i bezpečnost

Zastupitelstvo městského obvodu Pardubice IV jednomyslně vzalo na konci února na vědomí koncepci dopravy v klidu v Pardubičkách. Dokument vychází z probíhající revize dopravního značení a reaguje na problémy s parkováním i na připravované investice v okolí pardubické nemocnice.

Revize dopravního značení se týká lokalit Pardubičky, Nová Tesla, Nemocnice, U Zámečku-západ a U Zámečku-východ. „Jejím cílem není pouze úprava parkování, ale také zpřehlednění dopravního režimu, odstranění nadbytečného či dublujícího se značení a příspěví k vizuálně čistějšímu a srozumitelnějšímu veřejnému prostoru. V případě Pardubiček je koncepce úzce provázána s výstavbou nového parkovacího domu v Komenského ulici na místě bývalého heliportu nemocnice, který připravuje Pardubický kraj,“ uvedl náměstek primátora pro dopravu Jan Hrabal.

Parkovací dům má po dokončení nabídnout 244 parkovacích míst a je součástí širší investice, díky níž by

měla mít nemocnice v roce 2026 k dispozici přibližně 870 parkovacích míst. Investice Pardubického kraje do parkovací infrastruktury u nemocnice výrazně zlepší dopravní obslužnost celé lokality. „Město je maximálně součinné a připravuje úpravy dopravních režimů tak, aby nové kapacity dávaly smysl v širších souvislostech a přinesly skutečné zlepšení i pro obyvatele Pardubiček,“ doplnil náměstek primátora pro dopravu Jan Hrabal.

Koncepce přináší několik důležitých změn. Patří mezi ně sjednocené užívání dopravních režimů „zóna 30“ a „obytná zóna“, které lépe odpovídají charakteru místních komunikací. Nově jsou tyto režimy navrženy například pro lokality U Zámečku-západ a U Zámečku-východ. Součástí návrhu jsou také úpravy předností v jízdě tak, aby byl provoz srozumitelnější a bezpečnější.

Navržena je rovněž úprava křižovatky ulic Kyjevská a Komenského, která má být nově řešena jako minokružní. Její střed bude odlišen pouze vodorovným dopravním značením,

nikoli stavebně zvýšen nebo doplněn zpomalovacími prvky. „Tuto změnu jsme speciálně probírali se zástupci složek integrovaného záchranného systému. Tato úprava – i na základě jejich doporučení – pomůže zvládnout očekávané zvýšení dopravy po otevření parkovacího domu a přispěje k větší plynulosti i bezpečnosti provozu. V ulici Průmyslová návrh počítá s prodloužením vyhrazených jízdních pruhů pro cyklisty a jejich napojením na okolní cyklistickou infrastrukturu. Při návrhu jsme dbali také na zajištění dostatečných rozhledových poměrů zejména u přechodů pro chodce a celý materiál byl konzultován se složkami integrovaného záchranného systému. Nejde nám jen o navýšení parkovacích kapacit, ale především o přehlednější prostředí pro všechny účastníky provozu,“ doplnil náměstek Jan Hrabal.

Starosta městského obvodu Pardubice IV Jan Procházka doplňuje: „Pro nás je zásadní, aby změny byly s obyvateli otevřeně komunikovány a aby přinesly skutečné zlepšení každodenní

situace v Pardubičkách. Vítám, že se podařilo připravit koncepci, která řeší parkování komplexně a v návaznosti na připravované investice.“

Po uvedení parkovacího domu do provozu se počítá se zavedením zóny placeného stání v Pardubičkách, což vyplývá ze smluvního ujednání mezi městem a krajem z roku 2012. I proto je tato část města řešena jako prioritní. „Spolupráce mezi městem i krajem je velmi důležitá a koordinuje vzájemné kroky. Naším hlavním cílem je pomoci rezidentům v Pardubičkách, kteří trpí nadměrnou dopravní zátěží a parkujícími vozidly v docházkové vzdálenosti do nemocnice,“ dodal Jan Hrabal.

Pardubice

Kreativní učení propojuje školy s umělci a přináší nový zážitek z výuky

Pardubice jsou jediným statutárním městem v České republice, které je nositelem takto koncipovaného projektu na základních školách. Kreativní učení umožňuje žákům zažívat běžné předměty jinak – prostřednictvím zážitku, spolupráce a tvorby, která podporuje jejich představivost, motivaci i hlubší porozumění učivu.

„Přípravu projektu Kreativního učení v této podobě jsme v Pardubicích odstartovali v roce 2023. Město má dnes vlastní koordinátorku kreativního učení, která propojuje vedení škol,

pedagogy, umělce a kulturní aktéry nejen z pardubické, ale i celorepublikové umělecké scény. Na základě této spolupráce vstupují umělci do výuky neuměleckých předmětů na základních školách. Společně s pedagogy pak minimálně jedno pololetí pracují na třídních projektech a přibližují dětem předmět z úplně jiného pohledu. Projekt také pomáhá k nastavení spolupráce v třídním kolektivu a mnohdy vylepšuje vztahy mezi spolužáky,“ přiblížila náměstkyně primátora pro kulturu Jiřina Klčová.

„Na Kreativním učení je krásné to, že děti ve škole najednou zažívají úplně jiné chvíle, než na jaké jsou zvyklé. Místo klasické hodiny češtiny vznikne loutkové divadlo, při přírodopisu se s výtvarníkem tvoří sopka nebo animace planet. Právě takové projekty dětem pomáhají učivo pochopit jinak – skrze vlastní zkušenost a kreativitu. Jen v prvním pololetí letošního školního roku se na našich základních školách uskutečnilo 14 třídních projektů a připravujeme další. Od začátku se do programu zapojilo už téměř 900 dětí, a i proto jsme se rozhodli podpořit jeho pokračování a rozšíření v roce 2026 navýšením částky v rozpočtu města na jeden milion korun,“ říká 1. náměstek primátora zodpovědný za školství a rozpočet Jakub Rychtecký.

Součástí projektu Kreativního učení je také série inovativních workshopů určených umělcům, pedagogům, edukátorům i široké veřejnosti se zájmem o kreativitu. Letošní workshop se uskutečnil v únoru ve Východočeském divadle Pardubice a jeho lektorem bude divadelní edukátor ze Západočeského divadla v Chebu, druhý workshop hned poté s br-

něnským výtvarníkem (viz fotografie). „Projekt přitahuje umělce napříč obory z celé České republiky. Díky spolupráci například s taneční umělkyní, výtvarnicí, divadelní režisérkou nebo akademickým malířem zažívají žáci i pedagogové výuku jinak – kreativněji, zážitkově a v souvislostech, které jim pomáhají lépe porozumět učivu i sami sobě,“ doplňuje koordinátorka projektu Jolana Lažová.

Město také na webu Kreativního učení sdružuje edukační programy zřizovaných i nezřizovaných institucí ve městě, které jsou pravidelně aktualizovány a slouží pro potřeby vedení škol, pedagogů, rodiče, ale i širokou veřejnost se zájmem o kreativní učení. Aktuálně jich na webu najdete 113.

„Do další práce nám dodává energii především nadšení dětí, které ve škole zažívají něco úplně nového. Velmi cenná je pro nás také pozitivní zpětná vazba učitelů, a především důvěra vedení škol, bez jejich otevřeného přístupu a spolupráce by realizace projektu vůbec nebyla možná,“ uzavírá Kristýna Macková z odboru školství, kultury a sportu Magistrátu města Pardubic.

Dobrovolníci vyrobí 40 hmyzích domků pro pardubické mateřské školy

Město ve spolupráci se Vzdělávacím centrem SFÉRA podpoří výrobu hmyzích domků, které najdou své místo v areálech pardubických školek. Projekt propojuje vzdělávání o přírodě, praktickou práci se dřevem a péči o živou přírodu v našem městě. Hmyzí domky vzniknou v rámci dobrovolnického víkendového workshopu, který proběhne 14. a 15. března 2026 ve Vzdělávacím centru SFÉRA. Hotové domky si účastníci neodnesou domů – budou věnovány pardubickým mateřským školám, kte-

ré o ně projevíly zájem. „Celkem se vyrobí 40 domků pro 14 mateřských škol. Všechny mateřské školy v Pardubicích byly na podzim osloveny s nabídkou zapojení a bylo na jejich rozhodnutí, zda se do projektu přihlásí a v jakém rozsahu. Chceme podpořit edukaci těch nejmenších občanů města. Je důležité, aby si vztah k přírodě budovaly už od útlého věku,“ říká náměstkyně primátora pro životní prostředí Jiřina Klčová.

V městském prostředí má hmyz stále méně přirozených úkrytů. Hmyzí domky

proto představují jednoduchý, ale účinný způsob, jak podpořit druhovou pestrost na školních zahradách. Útočiště zde najdou zejména opylovači – především samotářské včely, vosy či čmeláci. Využití je mohou také berušky, škvoři, zlatoočka a další drobní zástupci hmyzí říše,“ „Do výroby se může zapojit široká veřejnost, program je bezplatný. Účastníci workshopu si nejen vyzkouší práci se dřevem a přírodními materiály, ale zároveň přispějí k tomu, aby děti v mateřských školách poznávaly

přírodu kolem nás a aktivně se zapojovaly do její ochrany. Součástí programu je i krátká přírodovědná část, aby účastníci lépe porozuměli tomu, komu domky vlastně slouží,“ doplňuje ředitel Vzdělávacího centra SFÉRA David Koppitz.

Abyste hmyzí domek správně fungoval, měl by být umístěn na slunném a zvětrném místě, ideálně orientovaném na jihovýchod a v blízkosti zdroje potravy. Při kvalitním provedení a vhodné ochraně před vlhkostí může sloužit čtyři sezóny.

Poplatek za popelnice zůstává 650 korun

Také v roce 2026 zůstává poplatek za svoz komunálního odpadu v Pardubicích beze změny. Každý poplatník zaplatí 650 korun. Částku je nutné uhradit jednorázově nejpozději do 30. dubna 2026. Poplatek se týká všech osob přihlášených k trvalému pobytu v Pardubicích, včetně cizinců. Povinnost mají také vlastníci bytů, rodinných domů nebo rekreačních objektů na úze-

mí města, pokud v nich není nikdo hlášen k pobytu.

„Poplatek lze zaplatit bankovním převodem (údaje sdělí příslušný úřad městského obvodu), prostřednictvím Portálu občana města Pardubice, bezhotovostním převodem nebo hotově na pokladnách úřadů městských obvodů a na centrální pokladně magistrátu do 30. dubna 2026,“ připomněla náměstkyně za životní

prostředí Jiřina Klčová. Správcem poplatku je vždy úřad městského obvodu podle místa trvalého pobytu nebo podle umístění nemovitosti.

Některé skupiny obyvatel mají nárok na osvobození od poplatku – například děti do šesti let, třetí a další nezaopatřené dítě v rodině nebo osoby, které se dlouhodobě zdržují v zahraničí. Nárok je však potřeba oznámit správci poplatku

v zákonné lhůtě. Součástí uhrazeného poplatku je u rodinných domů nárok na bezplatné přidělení odpadové nádoby k místu bydliště. Pokud domácnost nádobu nemá, může požádat o její přistavení. V případě poškození běžným užíváním nebo odcizení je možné požádat o výměnu. Tyto záležitosti zajišťuje společnost Služby města Pardubice a.s., která ve městě zajišťuje svoz komunálního odpadu.

Studující Univerzity Pardubice chystají nové kulturní akce pro veřejnost

Město Pardubice společně s Univerzitou Pardubice znovu podpoří nápady vysokoškoláků a vysokoškolaček na nové kulturní akce pro veřejnost. První z akcí startuje už 16. března, kdy univerzitní aula hostí debatu se spisovatelkou Karin Lednickou. Projekt Rozjed' to už přinesl pardubické veřejnosti desítky nových originálních akcí a aktivit.

Cílem projektu Rozjed' to je zapojit studující Univerzity Pardubice do kulturního dění ve městě. Radnice studentům poskytne nejen finance na akci, ale také možnost konzultací s odborníky v oblasti kultury. Magistrát podpoří letos aktivní vysokoškoláky v projektu Rozjed' to částkou přes 180 tisíc korun, dalších 60 tisíc korun mezi studentské organizátory rozdělí formou stipendia Univerzita Pardubice. Letos získá podporu 6 nejlépe hodnocených akcí.

„Jsem moc ráda, že můžeme pokračovat v projektu Rozjed' to, který je už pá-

tým rokem krásným příkladem smysluplné spolupráce města a Univerzity Pardubice. Zájem studentů nás těší natolik, že město letos podporu navýšilo o dalších 20 tisíc na celkových 181 500 korun. Za dobu trvání projektu studenti přihlásili už 63 návrhů, z nichž se mnohé staly pevnou součástí kulturního života našeho města. Potvrdilo se, jak šikovné a nápadité studenty v Pardubicích máme. Držím jim palce, aby se jejich nápady setkaly s co největším ohlaselem veřejnosti. Těší mě, že pokračuje oblíbený cyklus Čaj o páté se skvělými hosty a zároveň mě zaujaly i letošní novinky jako jsou například Future Sound, meditační den Zpátky k sobě nebo projekt Anatomie iluze,“ říká náměstkyně primátora pro kulturu Jiřina Klčová.

Jednotlivé návrhy akcí tento týden zhodnotila Kulturní komise města společně se zástupci Univerzity Pardubice podle předem stanovených kritérií. Pro schválení podpory je nutné mít akci dobře napláno-

vanou, vytvořit reálný rozpočet a co nejvíce přispět kulturní rozmanitosti ve městě. Mnohé z akcí, které začínaly jako nápady studujících, se staly každoroční součástí aktivit ve městě, jako například Dobročinný pochod a běh Silver A nebo Pardubický ples.

„Tento projekt je skvělým příkladem úzké spolupráce města a univerzity, která podporuje kreativitu našich studujících a naplňuje vizi živého univerzitního města. Věřím, že veřejnost ocení nové nápady i osvědčené aktivity našich vysokoškoláků,“ říká Petra Bajerová, prorektorka pro vnější vztahy Univerzity Pardubice.

Akce studentů v rámci projektu Rozjed' to jsou naplánované na jarní měsíce. První z nich startuje už 16. března v 17 hodin. Do univerzitní auly zvou studující na cyklus neformálních debat Čaj o páté se zajímavým hostem, kterým bude tentokrát spisovatelka Karin Lednická, autorka úspěšné románové trilogie Šikmý kostel.

Další akcí bude UPCE Con pro Japonsko 31. března, který bude součástí velkého e-sportového derby Univerzity Pardubice a Univerzity Hradec Králové.

Všechny studentské kulturní akce bude propagovat město i univerzita a najít je můžete na webu nebo sociálních sítích.

Podpořené akce Rozjed' to 2026:

Čaj o páté – cyklus neformálních besed se známými osobnostmi v univerzitní aule
Prostě Fest – koncert lokálních kapel pod širým nebem v centru města

UPCE CON pro Japonsko – ukázka japonské kultury, sraz cosplayerů v kostýmech postav z komiksů – manga či anime

Future Sound – koncert elektronické hudby pro fanoušky a veřejnost

Zpátky k sobě (meditační den) – přednáška o historii meditačních tradic a ukázky meditačních technik

6. Anatomie iluze – natáčení krátkého dokumentu o umělé inteligenci v ulicích Pardubice, interaktivní workshop

Univerzita Pardubice nabízí novinky ve studiu

Nové studijní programy nabízí letošním maturantům Univerzita Pardubice. Vynikají mezi nimi především profesní studijní programy.

Studující chtějí už na vysoké škole získat reálné dovednosti, kontakt s průmyslem s výhledem pracovních nabídek hned po absolvování univerzity. Univerzita Pardubice nabízí hned 15 profesních programů. Nejvíce z nich figuruje na Fakultě zdravotnických studií, která eviduje velký zájem o programy Všeobecné ošetrovatelství, Porodní asistence nebo Zdravotnické záchranářství.

Pozornost vzbudil i program Ekonomika a management sportovních organizací na Fakultě ekonomicko-správní nebo program Webové technologie na Fakultě elektrotechniky a informatiky.

Profesní programy umožní vysokoškolákům praxi ve firmách nebo nabídnou zkušenosti expertů z firem a společností. Středoškoláci mají příležitost rozšířit své znalosti v programech Chemie piva a fermentovaných produktů, Moderní tiskové a vizualizační technologie a nejnověji právě Požární ochrana a Inovativní polymerní materiály a nátěrové hmoty

na Fakultě chemicko-technologické. Největší zájem je na této fakultě o studium profesního programu Laboratorní diagnostika ve zdravotnictví, na Dopravní fakultě Jana Pernera zase o program Dopravní stavby a konstrukce.

Univerzita Pardubice nenabízí jen zajímavé obory a téměř rodinnou atmosféru, ale také spolkovou komunitu a všestrannou podporu pro své studující. Na univerzitě funguje ombudsmanka i pomoc psychologů. Mladí lidé se rádi zapojují do fungujících spolků, jako je např. esportový spolek, hokejový

tým Riders, Deskovky nebo Tanečníci z UPCE.

Na sedmi fakultách Univerzity Pardubice mohou zájemci vybírat z více než 100 studijních programů v oblasti přírodních, technických, společenských i ekonomických věd či uměleckých a zdravotnických oborů. Vyjet studijně do jakékoliv evropské země i dál je na Univerzitě Pardubice jistotou.

Všechny informace o studiu nabízí univerzita na webu studuj.upce.cz.

Martina Macková, tisková mluvčí Univerzity Pardubice

Brožíkova ulice v Polabinách přejde do režimu Zóny 30

V ulici Brožíkova v Polabinách se připravuje úprava dopravního režimu, jejímž cílem je zvýšit bezpečnost všech účastníků provozu a zároveň navýšit počet parkovacích míst v dlouhodobě přetížené lokalitě. „Monitorujeme využívání parkovacích kapacit, v ulici Brožíkova je situace zejména ve večerních hodinách problematická. Díky převedení lokality do Zóny 30 s předností zprava, můžeme kapacity navýšit vyznačením kolmých stání, vznikne nových 12 parkovacích míst,“ uvedl náměstek primátora pro dopravu Jan Hrabal. „Nacházíme se v rezidenční ob-

lasti, kde zavedení přednosti zprava snižuje rychlost a zvyšuje pozornost řidičů. Ti se v těchto zónách chovají ohleduplněji nejen sami k sobě, ale i k chodcům a cyklistům,“ pokračuje náměstek Jan Hrabal.

Součástí změn budou také úpravy přechodů pro chodce. Nenormově dlouhý přechod na vjezdu do ulice bude zkrácen a samotný vjezd se pomocí vodorovného značení zúží. Některé další přechody budou nahrazeny místy pro přecházení, kde dojde ke zlepšení rozhledových poměrů. „V lokalitě je řada dětských hřišť, nachází se zde základní škola, domov pro seniory,

chodí tudy i studenti nedalekého Gymnázia Mozartova. Naším cílem je vytvořit bezpečné prostředí, ve kterém se rodiče nebudou obávat pustit děti do školy nebo na kroužek samotné. Součástí úprav je nové vyznačení přechodů pro chodce v souladu se stávajícími normami včetně posílení rozhledových poměrů pro zvýšení bezpečnosti,“ doplnil náměstek.

Bilance parkovacích míst po úpravách má podle aktuálního návrhu vyjít kladně. „Část míst bohužel zanikne kvůli bezpečnostním rozhledům u míst pro přecházení, tento úbytek však bude nahrazen právě

změnou orientace stání. Celkový nárůst počtu stání nebude nijak veliký, ale každé další parkovací stání je určitě dobré. Díky kolmým parkovacím stáním sice dojde k zúžení průjezdní komunikace, ale zároveň to přispěje ke snížení rychlosti projíždějících automobilů. Jejich rychlost bývala v minulosti kritizována místními obyvateli. Parkoviště u čtyřpatrových domů, kde dnes nejsou jednoznačně odděleny komunikace pro pěší a vozidla, budou nově označena jako obytné zóny a vzniknou zde jasně vyznačená parkovací místa,“ dodal starosta MO II Radek Hejný.

Husova ulice je o krok blíže modernímu a dostupnějšímu městskému bydlení

Město vybralo zhotovitele projektové dokumentace pro revitalizaci bytových domů č. p. 1116 až 1119 v Husově ulici. Ve výběrovém řízení uspěla společnost MERU atelier s.r.o.

„Výběrem zpracovatele se posouváme od plánů k reálné přípravě projektu. Projektovou dokumentaci se nám podařilo vysoutěžít za necelých 8,2 milionu korun včetně DPH. Projektanti nyní připraví kompletní podklady pro obnovu čtyř

domů, kterou budeme realizovat ve dvou etapách – nejprve domy orientované do Husovy ulice, poté objekty ve vnitrobloku. Všechny domy přitom tvoří jeden celek se společným dvorem a zahradou. Naším cílem je vrátit této části města kvalitu a stabilitu a nabídnout zde moderní městské nájemní bydlení pro různé životní situace – od mladých lidí na startu přes rodiny až po seniory,“ shrnuje primátor města Pardubic Jan Nadrchal, s tím, že

nyní nic nebrání zahájení prací na všech stupních projektové dokumentace, aby se mohlo začít co nejdříve stavět.

„Investiční záměr revitalizace s cílem vytvořit v lokalitě celkem 88 městských cenově dostupných nájemních bytů různých velikostí – od malometrážních startovacích jednotek přes byty pro rodiny až po plně bezbariérové bydlení pro seniory či osoby se zdravotním znevýhodněním, schválilo zastupitelstvo. Součástí projektu je také instalace výtahů, úsporné technologie, zateplení, nové balkony a úprava vnitrobloku pro rekreaci a sousedská setkávání. Byty v Husově ulici nabídnou cenově dostupné nájemní bydlení také pro vybrané klíčové profese. Zpracování projektové dokumentace je plně kryto rozpočtem města,“ informuje náměstek primátora zodpovědný za ekonomiku, rozpočet a sociální politiku města Jakub Rychtecký.

Pro zastupitelstvo, které záměr výraznou většinou podpořilo, bylo důležité,

že bude projekt dlouhodobě finančně udržitelný a nebude zatěžovat nadměrně městský rozpočet. Odhadované náklady na revitalizaci Husovy ulice dnes činí přibližně 213 milionů korun včetně DPH. „Přesnou částku určí až finální projektová dokumentace s položkovým rozpočtem. Investice do dostupného městského nájemního bydlení je nejlepší investicí do budoucna. Financování chceme postavit na kombinaci městských prostředků, dotačních titulů a zvýhodněného úvěru. Z rozpočtu města by mělo jít zhruba 87 milionů korun, zbytek chceme pokrýt zejména podporou ze Státního fondu podpory investic a programu IROP zaměřeného na energetické úspory. Už během prvních deseti let by příjmy z nájemného měly pokrýt splátky úvěru i s úroky,“ objasňuje financování projektu náměstek Jakub Rychtecký s tím, že v horizontu 25 let se investice městu vrátí a rozpočet bude v kladných číslech.

Pardubáci mohou skoncovat s velkými účty za vodu. Řešením jsou zálohy

Voda je samozřejmou součástí každodenního života. Platby za ni ale nemusí znamenat stres. Přejít na měsíční zálohy přináší větší přehled, klid a kontrolu nad rodinnými financemi.

Nepříjemné překvapení v podobě vysoké faktury za vodu zná řada domácností. Jednorázová částka jednou za čtvrt roku dokáže výrazně zasáhnout rodinný rozpočet. Vodovody a kanalizace však nyní přichá-

zejí s řešením, které přináší větší klid i přehled.

Stejně jako jsou lidé zvyklí u elektřiny nebo plynu, mohou si nově i za vodu nastavit pravidelné měsíční platby podle vlastních potřeb.

„Chceme lidem pomoci rozložit výdaje do menších částek a předejít nepříjemným překvapením. Měsíční zálohy dávají domácnostem větší kontrolu nad rozpočtem a přinášejí větší finanční jistotu,“ říká

předseda představenstva společnosti František Brendl.

„Menší pravidelná částka místo jedné vysoké, žádná velká jednorázová faktura každé čtvrtletí, určitě vyrovnanější domácí rozpočet a přehled o platbách v online portálu,“ doplňuje Brendl. Zkrátka — kdo je připraven, není překvapen.

Změna je jednoduchá a zvládne ji opravdu každý. „Online v zákaznickém portálu na webu www.vakpce.cz, k regis-

traci stačí číslo faktury, e-mailová adresa a variabilní symbol,“ říká Ing. Lukáš Elsner obchodní ředitel společnosti VaK. Navštívit můžete také osobně zákaznické centrum nebo se obrátit na naše zaměstnance telefonicky na infolince 800 401 001.

„Snažíme se, aby byl celý proces co nejjednodušší. Stačí pár kliků a lidé mají své platby pod kontrolou,“ doplňuje předseda představenstva.

Vendula Horáková, mluvčí VaK

Dostihová sezóna začíná v dubnu, závodistiště ale nabídne mnohem víc

Dostihová sezóna na Pardubickém závodistišti začne v polovině dubna a nabídne bohatší program než kdy dříve. Areál letos přivítá návštěvníky nejen na tradičních dostihových mítincích, ale také na celé řadě dalších sportovních, kulturních i odborných akcích. Závodistiště letos oslaví 170. výročí svého založení.

Během roku se uskuteční celkem deset dostihových dnů, které opět přinesou napínavé zápolení koní a jezdců na jedné z nejznámějších českých drah. Dostihy zůstávají prioritou a každoročně přitahují tisíce návštěvníků.

Nejlákavější zřejmě bude druhý říjnový víkend, kdy se nejprve v sobotu poběží Křišťálový pohár města Pardubic a hned v neděli naváže další dostihový den se 136. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou. Po loňském úspěchu irské stáje se dá očekávat i zvýšený zájem koní ze zahraničí a o to zajímavější bude konkurence na trati slavného dostihu.

Součástí téměř všech mítinců budou také dostihy Pony ligy, která vychovává budoucí hvězdy dostihového sportu a které nabízejí neméně atraktivní podívanou.

Závodistiště se však stále více profiluje jako multifunkční prostor. V létě a na podzim se zde uskuteční parkurové a drezurní závody na zcela novém a moderním kolbišti, které je aktuálně ve výstavbě. Rozšíří možnosti využití areálu a přispěje k dalšímu rozvoji jezdeckého sportu v regionu. Návštěvníci se mohou v průběhu roku těšit také na čím dál více populární soutěže hobby horsingu nebo chovatelské akce. Znovu se vrátí mezinárodní šampionát koní plemene welsh a cob a také jedni z nejmenších koní – shetlandský pony.

Areál bude hostit také významné kulturní a společenské události. Návštěvníci mohou zavítat například na gastro tour Fresh festival, která se letos koná v květnu v rámci programu I. kvalifikace na 136. Velkou pardubickou se Slavia pojišťovnou, dále na populární multižánrový open-air Friends Fest, řezbářskou show Woodcarving, na Dožínky, na různé běhy včetně extrémních překážkových závodů, na dětský den nebo třeba i veletrhy.

Kompletní přehled plánovaných akcí je možné najít na webových stránkách závodistiště.

Kateřina Nohavová, mluvčí závodistiště

Čáslavské letiště čeká výluka, Gripeny a Alky míří do Pardubic a Náměště

Na letišti v Čáslavi letos začne modernizace infrastruktury, potrvá do roku 2028. Letouny JAS-39 Gripen se proto přesunou do Pardubic, L-159 ALCA do Náměště nad Oslavou. Z obou těchto letišť budou vojáci od dubna plnit úkoly zabezpečení ochrany vzdušného prostoru ČR a NATO. Zároveň zde bude probíhat výcvik personálu.

První stíhačky JAS-39 Gripen přelétnou do Pardubic na začátku března. Letové akce zde budou probíhat pouze

v pracovní dny (pokud to bude s ohledem na plnění úkoly možné) od 9:00 do 23:00 hodin, s důrazem na minimalizaci dopadů na okolní obce. V rámci hotovostního systému NATO se předpokládají jeden až dva cvičné lety denně. V případě potřeby mohou Gripeny vzletat a přistávat i z Náměště. Toto dočasné nasazení pro NATI-NAMDS bude naplánováno podle potřeb aliančního systému protivzdušné obrany, s ohledem na aktuální operační požadavky a bezpečnostní situaci.

Podzvukové letouny L-159 ALCA přelétnou do Náměště mezi 16. a 26. březnem. Letecký výcvik zde bude probíhat zpravidla od pondělí do čtvrtka, v čase od 9:00 do 23:00 hodin, po dobu cca 28 týdnů v roce.

Výcvik na obou náhradních letišťích je podle Armády ČR naplánován tak, aby nedošlo k omezení schopností taktického letectva, ani k narušení aliančních závazků.

Vzhledem k možné hlukové zátěži v obou regionech armáda ubezpečuje,

že učiní veškerá opatření k její minimalizaci. Stěžejním úkolem 21. základny taktického letectva je zabezpečení ochrany a obrany vzdušného prostoru ČR, krátkodobě zvýšená hlučnost tak představuje přijatelnou daň za bezpečnost obyvatel České republiky.

Velení Vzdušných sil AČR žádá obyvatele dotčených regionů o shovívavost s provozem letecké techniky.

zdoroj:
Armáda České republiky

Východočeské divadlo láká na nový INprojekt i divadelní bál

Východočeské divadlo uvede v pondělí 23. března další scénické čtení z cyklu INprojekty (Malé inscenační projekty světových novinek). Po listopadové komedii Influencerky tentokrát dramaturgie zvolila poetickou hru Iglú pojednávající o svérázné lásce, fantazii a touze po úniku z reality. Text o dvou mladých lidech napsal izraelský dramatik, režisér a herec Yehezkel Lazarov.

„Mám velkou radost, že se tohoto scénického čtení ujal režisér Josef Doležal, který absolvoval nejprve herectví na Janáčkově konzervatoři v Ostravě,

posléze vystudoval činoherní režii na Divadelní akademii múzických umění v Praze. Josef má za sebou již řadu režijních úspěchů – na jeho repertoáru jsou mimo jiné komedie, absurdní groteska, adaptace románu, autorská inscenace, scénická čtení i opera,“ říká dramaturg INprojektu Ladislav Nunvář.

Sedmadvacetiletý Raffi (hostující Jan Augustin) se po letech setkává se svou bývalou sousedkou Lení (Eliška Lásková), do které byl jako dítě tajně zamilovaný. Miloval ji proto, že byla vždycky jiná, divná – tajemná a zádumčivá holka, od které

utekla matka. Holka z rodiny, kde se často křičelo. Lení sice vyrostla, ale zvláštní je pořád. Postává často před domem, kde bydlela jako malá. A jednoho dne tam stojí a drží v ruce kanystr a sekeru. Raffi musí zasáhnout. Konečně ji oslovit...

V sobotu 14. března se v historické budově VČD opět uskuteční divadelní bál letos s názvem Divadelní ples komedie. „Jedinečná proměna divadelního domu vytvoří atmosféru skutečného ‚plesu v opeře‘ – tančit se bude přímo na jevišti, slavnostně vyzdobený prostor hlediště nabídne komfort stolové úpravy a foyer

i divadelní chodby se stanou přirozenou součástí večerního dění,“ láká dramaturgyně Jana Uherová. K poslechu a tanci během výjimečného večera zahrají kapely UŠI music band a 7Hz, vyhlášeny budou výsledky divácké ankety o nejoblíbenější herce roku 2025, součástí bohatého programu budou taneční ukázky královny StarDance Kateřiny Bartuňkové Hrstkové a jejího muže Lukáše Bartuňky, tombola, přehlídka divadelních kostýmů a mnoho dalšího. Píselem provedou, zatančí i zazpívají členové hereckého souboru VČD.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Velikonoce na zámku: řemesla, hudba i regionální speciality

Jaro se pomalu hlásí o slovo a s ním i oblíbená akce, která každoročně zaplní nádvoří pardubického zámku vůni mazanců, smíchem dětí a hudbou folklorních souborů. V neděli 29. března od 10 do 17 hodin zámek opět promění v pestré centrum velikonočního veselí. Oslavu Velikonoc společně s Východočeským muzeem připravují studenti středních škol, kulturní a sociální organizace Pardubického kraje a regionální prodejci. Vstup je zdarma.

Tradičně týden před samotnými svátky zaplní nádvoří velikonoční jarmark. Návštěvníci se mohou těšit na stánky s velikonočními pokrmy a dekoracemi, lokálními produkty i na výrobky a ukázky práce studentů středních škol z kraje.

Řemesla, dílny i zvířátka

Děti i dospělí si ve velikonočních dílnách vyzkoušejí pletení pomlázky, tvorbu květinových vazeb a dekorací nebo zdobení perníčků a vajíček. V muzejní výtvarné dílně si vyrobí dekorativní pomlázku, zvířátka z chlupatých drátků, velikonoční korunku či zdobené květináčky.

Radost přinesou také živá zvířátka – telátko, ovečka, slepičky, kohout i králíci. Chybět nebudou ani ukázky oblíbeného králíčího hopu.

Velikonoční chutě z regionu

Milovníci dobrého jídla si přijdou na své. Těšit se mohou na mazance, jidáše, kynuté věnce, bramborové placky

nebo trdelník. Prodejci nabídnou lokální čerstvé a pařené sýry, tvarohy, jogurty, uzenářské výrobky, medovinu, bylinné čaje, med, víno či kávu.

Zapojí se také regionální prodejci a řemeslníci – například Vojtěch Váňa s ukázkou košíkářské práce, Ivana Vajner s uzenářskými výrobky, Vlnařství Bítovany, Lenka Macháčová s velikonoční keramikou, Divadlo Kozlák s bramborovými plackami či Filip Tichý s domácí medovinou.

Hudba a folklor

O hudební a taneční program se postarají mladí muzikanti ze skupiny Šmidlátka ze ZUŠ Pardubice Havlíčkova

a Národopisný soubor Formani Slatiňany, který připomene velikonoční zvyky z Chrudimska, Hlinecka a Nasavrcka. Folklorní pásmo nabídne zpěv, tanec i nahlédnutí do tradic našich předků.

Jaro s námi cvičí

Už od 20. března zve muzeum na doprovodnou stezku na zámeckých valech s názvem Jaro s námi cvičí! Nejmenší návštěvníci se zde mohou protáhnout při jógově laděných cvičebních pozicích inspirovaných přírodou – stanou se rozkvetlým stromem, pevnou horou či semínkem klíčícím k nebi a načerpají novou energii z probouzejícího se jara.

Co víme, co tušíme a co už nezjistíme?

Východočeské muzeum zve v březnu také na nový cyklus archeologických přednášek. Každou středu od 18 hodin nabídne setkání s předními odborníky, kteří poslu-

chačům přiblíží nejen jistoty současného poznání, ale i otázky, na něž archeologie zatím hledá odpovědi – a možná je nikdy nenajde. 11. března, představí Pavol

Jelínek ze Slovenského národního muzea otázku náboženství doby bronzové. 18. března se Jiří Militký zaměří na keltské mince a nový objev centrálního sídliště

u Hradce Králové. Cyklus uzavře Jana Němcová přednáškou o popravčím areálu na Šibeničním vrchu v Poličce.

Kateřina Procházková, mluvčí VČM

Jeden svět uvede 14 snímků o současném světě, předsudcích i dospívání

Festival dokumentárních filmů Jeden svět Pardubice letos připravuje 24. ročník, v kterém nabídne 14 dokumentárních snímků zaměřených na aktuální společenská témata, osobní příběhy i globální výzvy současného světa. Projekce se uskuteční od 24. do 28. března v Divadle 29.

Vybrané dokumenty jsou ze zahraniční produkce, která je českému divákovi obtížněji dostupná. Festival tak nabízí jedinečný vhled do světové dokumentární tvorby a přináší snímky, které se do běžné distribuce zpravidla nedostávají.

„Dramaturgie vybranými filmy reflektuje bezprostřední i vzdálenou žitou každodennost. Zaměřujeme se na mladou generaci a její citlivost, příslušnost a vztahy s nejbližšími, aktuální dění v USA optikou několika témat, roli nezávislých médií, stále trvajících postkoloniálních a neokoloniálních polarit napříč kontinenty nebo environmentální problematiku v poetizujícím zpracování,“ říká dramaturgyně Anna Hrabáčková.

Program otevře snímek Dospívání přerušeno, který citlivě nahlíží na psychosomatické obtíže mladých dívek a fungování zdravotnického systému. Film Kuba a Aljaška přinese autentickou výpověď o životě ukrajinských paramediců působících na frontové linii, kde se každodenní realita války prolíná s přátelstvím a odhodláním pomáhat druhým. Země prvních se zaměří na první tran-

sgender političku, která usiluje o křeslo v Kongresu USA. Koexistence, vole! (viz fotografie u článku) poukazuje na předsudky vůči palestinskému lidu.

Ve filmu Čína tě sleduje se diváci seznámí s příběhy mapujícími represivní dohled nad ujgurskou menšinou v Číně. Významnou část programu tvoří témata globálních nerovností, historické paměti a důsledků politických rozhodnutí. Snímek Sang: Dítě prachu představí osudy vietnamského muže hledajícího svého amerického otce a vyrovnávajícího se s dědictvím války. Stínová akademie přinese investigativní pohled na fungování skrytého systému akademického ghostwritingu v Keni. Dokument Elon Musk a závod o lithium ukazuje dopady těžby lithia na životní prostředí a místní komunity v Jižní Americe.

Lucie Jelínková, mluvčí festivalu

Lod' Arnošt z Pardubic vyplouvá 1. dubna do nové sezony

Oblíbená výletní a restaurační loď Arnošt z Pardubic zahajuje svou letošní plavební sezonu ve středu 1. dubna. Slavnostním vyplutím odstartuje další rok pravidelných vyhlídkových plaveb po Labi, které každoročně přilákají tisíce návštěvníků z Pardubic i širokého okolí.

Loď, pojmenovaná po prvním pražském arcibiskupovi Arnoštu z Pardubic,

je dlouhodobě vyhledávanou atrakcí nejen pro rodiny s dětmi, ale také pro školy, seniory, turisty či firemní kolektivy. Během sezony nabídne pravidelné vyhlídkové plavby, tematické plavby i možnost soukromých pronájmů pro oslavy, svatby a společenské akce.

„Na novou sezону jsme připraveni a těšíme se na všechny malé i velké ces-

tující. Věříme, že si i letos užijí příjemnou atmosféru na palubě a pohled na Pardubice z hladiny Labe,“ uvedl Tomáš Pelikán, ředitel Dopravního podniku města Pardubic, který loď provozuje.

Plavby budou probíhat pravidelně podle aktuálního harmonogramu, který je k dispozici na webových stránkách www.lod.cz. Doporučujeme

sledovat také aktuální informace o mimořádných plavbách a doprovodném programu.

Slavnostní zahájení sezony 1. dubna je otevřeno široké veřejnosti. Návštěvníci se mohou těšit na první jarní plavbu a příjemné setkání na palubě této jedinečné dominanty pardubického nábřeží.

Jitka Zelenková, mluvčí DPMP

Nové Centrum pro pečující pomůže lidem zvládat péči o blízké

V Pardubicích bylo otevřeno Centrum pro pečující Pardubického kraje, které sídlí na adrese Bratranců Veverkových 587. Sociální službu provozuje organizace Bethany – dům pomoci, z.ú. a jejím cílem je podpora lidí, kteří pečují o své blízké v domácím prostředí.

„Město se na vzniku centra aktivně podílelo – pomáhalo Pardubickému kraji i organizaci Bethany s hledáním vhodných prostor. Nakonec se podařilo najít místo přímo v centru města, které je dobře dostupné všem obyvatelům Pardubic. Město přispělo na vznik centra částkou 70 tisíc korun, která byla určena na materiální vybavení poradny pro pečující. Cílem této služby je, aby pečující osoby dostaly maximální podporu a poradenství v tom, jak péči zvládnout. Často se například vzdávají svých pracovních ambicí, aby mohli

pečovat o svou blízkou osobu. Statistiky bohužel ukazují, že počet lidí odkázaných na pomoc druhých každoročně roste. Tato nová služba je proto velmi potřebná. Pomáhá zejména seniorům, lidem s Alzheimerovou nemocí či jiným psychickým onemocněním zůstat co nejdéle v domácí péči a prostředí. Centrum bude spolupracovat se sociálními pracovníky města,“ uvedl náměstek primátora pro ekonomiku a sociální politiku Jakub Rychtecký s tím, že radnice v loňském roce spustila také přehledný web podle životních situací pro pečující osoby, jehož návštěvnost ukazuje, jak jsou informace pro pečující osoby důležité a jak moc je vyhledávají. Město za tuto službu obdrželo cenu Ministerstva vnitra za inovace ve veřejné správě.

Pečující se mohou obrátit na odborníky v situacích, kdy si nevědí rady, potřebují

podporu, informace nebo nasměrování na další služby. „Fungujeme jako poradna, zejména v ambulanci a terénní formě. Klienti k nám mohou přijít v tíživé situaci, a pokud jim sami nedokážeme pomoci, odkážeme je na příslušné odborníky či služby. Součástí centra je nácvikový pokoj, kde si mohou vyzkoušet, jak přizpůsobit domácí prostředí péči o imobilního nebo dlouhodobě ležícího člověka. Máme zde kompenzační a polohovací pomůcky i asistivní technologie. Nabízíme také psychologické a terapeutické poradenství, testování kognitivního deficitu, besedy a vzdělávací programy pro pečující. Ročně využije naši pomoc zhruba 60 až 65 osob, s rozšířením této doplňkové služby očekáváme ještě vyšší zájem,“ doplnila ředitelka organizace Bethany – dům pomoci, z.ú., Nikola Joštová.

Pomoc může být jednorázová i dlouhodobá – vždy podle potřeb konkrétního klienta. Smyslem služby je podpořit pečující tak, aby dokázali dlouhodobě zvládat péči o své blízké a měli jistotu, že na náročnou životní situaci nejsou sami. Zájemci se mohou objednat telefonicky, osobně v ambulanci nebo prostřednictvím kontaktního formuláře na stránkách organizace.

Pozvánka na Den otevřených dveří

Centrum zároveň zve veřejnost na Den otevřených dveří Centra pro pečující Pardubického kraje, který se uskuteční 3., 12. a 17. března vždy od 9 do 16 hodin v prostorách centra na adrese Bratranců Veverkových 587. Návštěvníci si budou moci prohlédnout zázemí centra a seznámit se s nabízenými službami. Je nutné se předem přihlásit na čísle 727 875 831.

divadelní představení

festivally, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

do 31.12. Grafiky Ivo Křena, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. Lapidárium, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 19.4. Martin Veselý: Struktury, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 3.1. Život na sídlišti: Pardubice 1945–2000, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 8.3. Výstava Barvy + Barvy, Knihovni centrum u Vokolků, výstava

do 14.3. Výstava Zvuk a ticho, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

do 14.3. Za přivřenými víčky - Studio Voko, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

do 26.3. Tematický prostor: Kapky na kameni, Goethe-Zentrum Pardubice, výstava

do 28.3. Gréta Fedora Homzová: Mad as a human being, NOV art space, výstava

do 3.5. Ze šatníku našich babiček, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava

do 30.3. Kaja Juhl / Niels Østergaard Munk: Mise en Scene, Galerie Univerzity Pardubice, výstava

do 23.3. Jitka Petrášová: Moshpit, Divadlo 29 - Klub 29, výstava

do 6.4. Jarní výstava ZUŠ Pardubice Polabiny, Výstavní prostor Mázhaus, výstava

do 30.6. Velikonoce a české jarní tradice, Výstavní prostor Mázhaus, výstava

do 21.3. Měsíc textilu, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

do 11.3. Výstava ročníkových prací žáků 8.třídy ZŠ Waldorfská, Reálka Pardubice, výstava

do 8.3. Retro víkend, U Toulavé pípy

7.3. 8:30 Iii. Clash of Damned - Hema Tournament - Klání zatracených, TJ Pardubičky, sport

7.3. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

7.3. 10:00 Snídaně a malování zlatem, Tymián bistro

7.3. 12:00–22:00 NHL Den Hokeje v Česku 2026, Enteria Aréna - fanzóna a projekce - Pernštejnské náměstí, hokej

7.3. 13:00 HBC Svítkov Stars Pardubice - HBC Plzeň, Hokejbalové hřiště Svítkov, hokejbal

7.3. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro rodiny

7.3. 15:00 Dětský maškarní ples, Nemošická hospoda, akce pro děti

7.3. 17:00 Chanson française aneb Francouzský šanson v běhu 20. století, Tělocvična Bylanka - Sokolovna Svítkov, koncert

7.3. 18:00 Atomová kočička, Východočeské divadlo, divadlo

7.3. 18:00 Maturitní ples Educa Pardubice, Congress Centre Pardubice, tanec

7.3. 19:00 Druhý ples ZUŠ Pardubice - Polabiny, Sokolovna, tanec

7.3. 19:00 Malý Karel - Slamer Banger a Kalkata Band, Doli Klub, koncert

7.3. 20:00 Alexandra Grimal Rewild (FR/US/GB/PT) • Mušuššu, Divadlo 29, koncert

7.3. 20:00 Cocotte Minute, Music club Žlutý pes, koncert

7.3. 20:00 Velrybářský ples 2026, Dům kultury Dukla, tanec

7.3. 22:00 Rockotéka w/ DJ Wattikan, Everything, koncert

8.3. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny

8.3. 13:00 Prohlídka Pernštejnské truhly, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum

8.3. 14:30 All-Star Game Maxa NBL, Enteria Aréna, basketbal

8.3. 14:30 Maškarní karneval pro děti, Sokolovna, akce pro děti

8.3. 15:00 Kolíbá se velryba, Východočeské divadlo, divadlo

9.3.–15.3. Jarní Swap, co trvá týden, Ekocentrum Paleta

9.3. 8:30 Kolíbá se velryba, Východočeské divadlo, divadlo

9.3. 10:30 Kolíbá se velryba, Východočeské divadlo, divadlo

9.3. 17:00 Kolíbá se velryba, Východočeské divadlo, divadlo

9.3. 18:30 Konační teorie, Institut Paměti národa, přednáška

9.3. 19:00 Paleťáci: Obrázková improshow, Divadlo Exil, divadlo

10.3. 9:00 Pardubicím pod povrch (co možná nevíte o nejstarších dějinách Pardubic), Dům dětí a mládeže Beta, přednáška

10.3. 16:00 Zubříkův klub, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, akce pro děti

10.3. 16:30 Pravidelné lekce severské chůze Nordic Walking, sraz zastávka MHD Dubina - točna (8, 88), sport

10.3. 17:00 Přednáška o osobním stylu vizážistky a stylistky Dany Beranové, Knihovna městského obvodu Pardubice III, přednáška

10.3. 18:00 Kostarika, Reálka Pardubice, přednáška

9.3. 18:30 Ostrov Amrum, Gočárová galerie v Automatických mlýnech, filmový klub

10.3. 19:00 Dámská jízda - Přání k narozeninám: Křtiny, CineStar, film

10.3. 19:00 Klára 3847, Kulturní dům Hronovická, divadlo

11.3. 8:00 Soutěž ZUŠ - krajské kolo v komorní hře s převahou smyčkových nástrojů, Základní umělecká škola Havlíčkova, koncert

11.3. 17:00 Egypt, Archa Pardubice - Sbor Církve bratrské, přednáška

- 11.3. 17:00 Frederick, Východočeské divadlo, divadlo
- 11.3. 17:00 Podyjí a Znojemsko - Bítov a Vranov n. Dyjí, Hardegg, Jaroměřice - KČT, Reálka Pardubice, film
- 11.3. 17:55 Velikonoční Opavsko a polská Ratiboř - Hradec n. Moravici, Raduň, Kravaře, Vikštejn - KČT, Reálka Pardubice, film
- 11.3. 18:00 MUDr. Pavel Póczoš: Svalstvo trupu. Svalové řetězce z pohledu fyzioterapeuta, Vzdělávací centrum Sféra, přednáška
- 11.3. 18:00 Náboženství bronzového věku a jeho výzkum, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška
- 12.3. 10:00 Maryša, Východočeské divadlo, divadlo
- 12.3. 10:00 Mimissimo: Mimi v Paříži, Základní umělecká škola Pardubice - Polabiny, koncert
- 12.3. 17:00 Sutnarka - jak to vidí studenti, Gočárova galerie - Dům U Jonáše, přednáška
- 12.3. 18:00 Cesta kolem světa s BigTrip.cz, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška
- 12.3. 18:30 The Chosen Club, Archa Pardubice - Sbor Církve bratrské, promítání
- 12.3. 19:00 Bluesa, Dolí Klub, koncert
- 12.3. 19:00 Pavel Čadek a Úcellová skupina - Cellem vpřed Tour, Music club Žlutý pes, koncert
- 12.3. 19:00 Zachraňme operu!, Kulturní dům Hronovická, divadlo
- 13.3. 13:00–17:00 Sázení "Lípy Lidskosti" a benefiční koncert v Mněticích, České bohatství, z.s.
- 13.3. 14:00–18:00 Jaro kouzlí ve Forum Pardubice, Forum Pardubice, akce pro děti
- 13.3. 15:00–23:59 Amazing Wine Show 2026, Letiště Pardubice, festival
- 13.3. 18:30 Ples ZŠ Polabiny 1, Dům techniky, tanec
- 13.3. 19:00 Letiště, Centrum Kosatec, divadlo
- 13.3. 19:00 Muzikály naruby - J. Vágnér, P. Ryšavý, J. Kopečný, Ideon, divadlo
- 13.3. 19:00 Ples potápěčů, Hotel Zlatá štika, tanec
- 13.3. 20:00 JÜ (HU) • Mankurt, Divadlo 29, koncert
- 13.3. 20:00 Pil C & Luca Brass10x - Brat Tour 2026, ABC Klub, koncert
- 13.3. 20:00 Ponorka v ohrožení (punku): Tarani-sovy kolečka a Barkas, Ponorka - hudební klub, koncert
- 13.3. 20:00 Rumová degustace, Everything
- 13.3. 20:00 St. Patrick's day, St. Patrick - Original Irish Pub, festival
- 13.3. 20:15 Anna K. "Vždycky se budeme znát" tour, Music club Žlutý pes, koncert
- 13.3. 22:00 DJ Morrison Dance Party, Everything, koncert
- 14.3. 8:30–17:30 W-akademie; Téma: Zdraví z pohledu antroposofie, Základní škola Waldorfská, přednáška
- 14.3. 9:30–12:00 Dětský karneval na Dukle, Dům kultury Dukla, akce pro děti
- 14.3. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 14.3. 11:00 Tajný kryt - dětská prohlídka, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, akce pro děti
- 14.3. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro rodiny
- 14.3. 13:00 Kryt civilní obrany, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, prohlídka
- 14.3. 19:00 Divadelní ples Komédie, Východočeské divadlo, tanec
- 14.3. 19:00 Retro disko ples vol. 2, ABC Klub, tanec
- 14.3. 20:00 Basketbalový ples TJ Pardubičky, TJ Pardubičky, tanec
- 14.3. 20:00 Panoptiko: Noc v Opeře tour 2026, Ideon, koncert
- 14.3. 20:00 Pink Floyd Tribute by Czech Floyd, Ponorka - hudební klub, koncert
- 14.3. 20:00 St. Patrick's day, St. Patrick - Original Irish Pub, festival
- 14.3. 21:00 Voijaano Band Tour 2026, Music club Žlutý pes, koncert
- 14.3. 22:00 Rambajs Everything, Everything, koncert
- 15.3. 10:00–16:00 Flermarket Pardubice 2026, Congress Centre Pardubice
- 15.3. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 15.3. 10:00 Taneční dílny / Pohyb v obrazech, Gočárova galerie v Automatických mlýnech
- 15.3. 11:00–19:00 Den zdravotní prevence, Pálac Pardubice
- 15.3. 11:00 Pardubicej Zelenáč VII, Restaurace Na Palubě, festival
- 15.3. 12:00, 14:00 a 16:00 Víly a jednorozci - tvořivé dílničky s vílami, Café Robinson, akce pro děti
- 15.3. 14:00 Jarní bezpečkový kurz pečení s Celiaklubem, Základní škola Pardubice
- 15.3. 19:00 Já je někdo jiný (derniéra), Divadlo Exil, divadlo
- 16.3. 16:30 Ruční práce a relax, Archa Pardubice - Sbor Církve bratrské
- 16.3. 17:00 Karin Lednická na UPCE, Aula Univerzity Pardubice, přednáška
- 16.3. 18:00 Jarní koncert, Základní umělecká škola Havlíčkova, koncert
- 16.3. 18:30 Akce Malíř / přednáška Luboše Kokeše a Martina Tichého, Institut Paměti národa, přednáška
- 16.3. 18:30 Ztracená řeč, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub
- 16.3. 19:00 Pražský Mozart, Dům hudby, koncert
- 17.3. 9:00 Trénink paměti, Dům dětí a mládeže Beta, kurz
- 17.3. 9:30 Textilní dílna - černá taška a polštář, Dům dětí a mládeže Beta - odloučené pracoviště Dubina
- 17.3. 10:00 Bang, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 17.3. 10:00 Váňa, Východočeské divadlo, divadlo
- 17.3. 16:30 Pravidelné lekce severské chůze Nordic Walking, sraz zastávka MHD Dubina - točna (8, 88), sport
- 17.3. 17:00 Od demolic po konverze: příběh industriální architektury na příkladu Ostravy, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška
- 17.3. 18:00 Severní Sumatra, Reálka Pardubice, přednáška
- 17.3. 19:00 Bang, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 17.3. 19:00 Královský balet: Díla Woolfové, Cinema City, promítání
- 17.3. 19:00 Monika Absolonová - koncert s kapelou, Congress Centre Pardubice, koncert
- 17.3. 19:00 Petr Jablonský - Stand-up imitátor show, Kulturní dům Hronovická, divadlo

- 17.3. 19:00 Pražský Mozart, Dům hudby, koncert
- 17.3. 19:00 Váňa, Východočeské divadlo, divadlo
- 18.3. 9:00 Digitální svět, umělá inteligence, Dům dětí a mládeže Beta, přednáška
- 18.3. 9:00 Muzejní akademie 2025/2026, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, akce pro seniory
- 18.3. 13:30 Krkonoše, Špindlerovka a okolí - Dívčí a Mužské kameny, Labská přehrada, Jilemnice, Seniorcentrum, promítání
- 18.3. 15:00 Muzejní akademie 2025/2026, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, akce pro seniory
- 18.3. 17:30 Beseda se spisovatelkou Gabrielou Brázdovou, Krajská knihovna v Pardubicích, přednáška
- 18.3. 18:00 Cizinec, Východočeské divadlo, divadlo
- 18.3. 18:00 Keltské mince a nový objev u Hradce Králové, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava
- 18.3. 19:00 Monika Absolonová - koncert s kapelou, Congress Centre Pardubice, koncert
- 18.3. 19:00 Pražský Mozart, Dům hudby, koncert
- 18.3. 19:00 Prof. Pavel Hošek, Ph.D.: "Jako anděl s polámanými křídly", Základní škola a Praktická škola Svítání, o.p.s., přednáška
- 18.3. 19:00 Volání rodu, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 18.3. 19:00 Zachraňme operu!, Kulturní dům Hronovická, divadlo
- 18.3. 20:00 ZZ Top Experience - Fuzz Top (FR), Music club Žlutý pes, koncert
- 19.3. 9:00 Zdraví z přírody aktivní stáří v rovnováze, Dům dětí a mládeže Beta, akce pro seniory
- 19.3. 14:00 Pochod pro mozek, Sraz: Most Kapitána Bartoše | Cíl: Příhrádek, sport
- 19.3. 18:00 Jarní koncert Pardubického dětského sboru, Husův sbor - kostel, koncert
- 19.3. 18:00 U moře v Černé Hoře - cestopisná přednáška, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška
- 19.3. 18:30 The Chosen Club, Archa Pardubice - Sbor Církve bratrské, promítání
- 19.3. 19:00 Hluboké Nedorozumění a Dou Naboso, Doli Klub, koncert
- 19.3. 19:00 Mladý Frankenstein, Východočeské divadlo, divadlo
- 19.3. 19:00 Vrátila se jednou v noci, Divadlo Exil, divadlo
- 19.3. 19:00 Věra Martinová & kapela Meritum, Kulturní dům Hronovická, koncert
- 19.3. 20:00 Karaoke Open Mic Night, Everything, koncert
- 19.3. 20:00 Marpo - Spring tour, Music club Žlutý pes, koncert
- 19.3. 20:00 WWW Neurobeat • Zaffer 9, Divadlo 29, koncert
- 20.3.–15.4. Jarní stezka na valech pardubického zámku, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum
- 20.3. 15:00 Jonášova dílna V oblacích, Gočárova galerie - Dům U Jonáše
- 20.3. 15:30 Deskové a jiné zajímavé hry, Archa Pardubice - Sbor Církve bratrské
- 20.3. 17:00 Vítání jara s Vikingy, U Vojáčků
- 20.3. 18:00 Malování akrylovými barvami, Tymián bistro
- 20.3. 18:00 Malování kávou, Tymián bistro
- 20.3. 18:00 Malování vínem, Tymián bistro
- 20.3. 19:00 Neběhej s nůžkami v ruce, Divadlo Exil, divadlo
- 20.3. 20:10 Galaxion X, Congress Centre Pardubice, koncert
- 20.3. 20:30 Sto zvířat, Music club Žlutý pes, koncert
- 20.3. 21:00 DrumCity, Ponorka - hudební klub, koncert
- 20.3. 22:00 Retro Party w/ DJ Pepíno, Everything, koncert
- 21.3.–22.5. Výstava Learning from the Landscape, Lekce krajinou, GAMPA, výstava
- 21.3. 8:30–16:00 59. Mezinárodní výstava minerálů, Ideon, výstava
- 21.3. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 21.3. 10:00 Malování 3D obrazu inspirovaného měsícem, Tymián bistro
- 21.3. 10:00 Malování 3D obrazů s texturou, Tymián bistro
- 21.3. 10:00 Malování akrylovými barvami, Tymián bistro
- 21.3. 10:00–17:00 Mezinárodní výstava koček Pardubice, ABC Klub, výstava
- 21.3. 10:00 O statečném Jankovi, Dům dětí a mládeže Beta - odloučené pracoviště Dubina, divadlo
- 21.3. 10:00 Veritas: Počátky Jednoty bratrské, Farní sbor českobratrské církve evangelické, přednáška
- 21.3. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro rodiny
- 21.3. 14:00–18:30 Pardubický šifrovací závod - recludo, Tyršovy sady, sport
- 21.3. 16:00 Karol a Kvido - Pirátský poklad, Kulturní dům Hronovická, divadlo
- 21.3. 16:00–20:00 Vernisáž výstav Gočárovy galerie a Galerie města Pardubic (GAMPA), GAMPA, výstava
- 21.3. 16:00 Vernisáž výstav Gočárovy galerie a Galerie města Pardubic (Gampa), Gočárova galerie v Automatických mlýnech, výstava
- 21.3. 16:45 R. Wagner: Tristan a Isolda (Opera), CineStar, promítání
- 21.3. 17:00 Ples TyfloCentra Pardubice, o.p.s., Congress Centre Pardubice, tanec
- 21.3. 18:00 Mladý Frankenstein, Východočeské divadlo, divadlo
- 21.3. 19:00 35. skautský ples - Dotek jara, Skautské centrum Vinice, tanec
- 21.3. 20:00 Antonio Vivaldi Čtvero ročních dob a další italské perly, Dům hudby, koncert
- 21.3. 20:00 Visací zámek, Music club Žlutý pes, koncert
- 21.3. 20:30 Halford Revival - Judas Priest revival, Ponorka - hudební klub, koncert
- 22.3. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 22.3. 10:00 Malování akrylovými barvami, Tymián bistro
- 22.3. 10:00–17:00 Mezinárodní výstava koček Pardubice, ABC Klub, výstava
- 22.3. 10:00 Výroba svíček, Tymián bistro
- 22.3. 13:00 Prohlídka Pernštejnské truhly, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum
- 22.3. 14:00 Taneční odpolední čaje se skupinou Srubovanka, Kulturní dům Hronovická, tanec

- 22.3. 14:00 Tango v obrazech, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, tanec
- 22.3. 17:00 Mladý Frankenstein, Východočeské divadlo, divadlo
- 22.3. 19:45 KoRn SK & Cube, Music club Žlutý pes, koncert
- 23.3. 17:00 Beseda s primátorem a starostou MO II, Archa Pardubice - Sbor Církve bratrské
- 23.3. 18:30 Poslední Viking, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, film
- 23.3. 18:30 Čapkovi pátečníci známí i neznámí / přednáška Jana Bílka, Institut Paměti národa, přednáška
- 23.3. 19:00 Iglú, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 23.3. 19:00 Koncert Pardubické muziky, Dům hudby, koncert
- 23.3. 19:00 Obraz, Východočeské divadlo, divadlo
- 24.3.–28.3. Jeden svět Pardubice 2026, Divadlo 29, festival
- 24.3.–23.4. Petr Chodura: Redneck na cestách, Divadlo 29, výstava
- 24.3. 9:00 Pardubicím pod povrch (co možná nevíte o nejstarších dějinách Pardubic), Dům dětí a mládeže Beta, přednáška
- 24.3. 16:30 Pravidelné lekce severské chůze Nordic Walking, sraz zastávka MHD Dubina - točna (8, 88), sport
- 24.3. 17:00 Tovární komíny na Pardubicku včera i dnes, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava
- 24.3. 17:00 Vernisáž výstavy Petr Chodura: Redneck na cestách, Divadlo 29 - Klub 29 - malá scéna Divadla 29, výstava
- 24.3. 18:00 Ekvádor I., Reálka Pardubice, přednáška
- 24.3. 18:00 Springster, Sunrise Place, přednáška
- 24.3. 19:00 Sex na vlnách, Východočeské divadlo, divadlo
- 24.3. 19:00 Víta Troníček a VT Trio, CrossCafe Original, koncert
- 25.3. 9:00 Muzejní akademie 2025/2026, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, akce pro seniory
- 25.3. 10:00 Protokol, Východočeské divadlo, divadlo
- 25.3. 15:00 Muzejní akademie 2025/2026, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, akce pro seniory
- 25.3. 17:00 Čína, Archa Pardubice - Sbor Církve bratrské, přednáška
- 25.3. 17:30 BK KVIS Pardubice - BK Opava, Sportovní hala Dašická, basketbal
- 25.3. 18:00 Jihovýchodní Francií pod Mont Blanc - Basilej, Montreux, Chamonix, Pont du Gard, Avignon, Reálka Pardubice, promítání
- 25.3. 18:00 Ochutnávka vín, Kavárna U Tiskaře Brixie
- 25.3. 18:00 OnkoThing - setkání nejen onkologicky nemocných, Everything
- 25.3. 18:00 Popravčí areál na Šibeničním vrchu v Poličce, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava
- 25.3. 18:00 Přednášky v památníku Estonsko, Lotyšsko a Litva: Jak se žije s Ruskem za zády?, Památník Zámeček Pardubice, přednáška
- 25.3. 19:00 Chyťte Chaplina!, Východočeské divadlo, divadlo
- 25.3. 19:00 Dívčí válka, Kulturní dům Hronovická, divadlo
- 25.3. 19:00 G Klíč/ Dialog generací, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, koncert
- 26.3. 10:00 Iglú, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 26.3. 17:00 Setkání s osobností: Lubomír Macháček, Krajská knihovna v Pardubicích, přednáška
- 26.3. 18:00 Hudební hospoda, Doli Klub, koncert
- 26.3. 18:00 Safari v Zimbabwe - cestopisná přednáška, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška
- 26.3. 19:00 Afghánistán - Cestovatelská show Vladimíra Váchala, Everything, přednáška
- 26.3. 19:00 Barocco sempre giovane & koncertní mistři České filharmonie, Hudební sál Radnice, koncert
- 26.3. 19:00 Detektor lži, Kulturní dům Hronovická, divadlo
- 26.3. 19:00 Rendezvous s Good Season, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 26.3. 19:30 Street Comedy: No rules tour, Music club Žlutý pes, festival
- 27.3. 15:30 Trénink paměti, Archa Pardubice - Sbor Církve bratrské, kurz
- 27.3. 18:00 Malování akrylovými barvami, Tymián bistro
- 27.3. 19:00 Pardubický ples - Z univerzity do města za kulturou, Congress Centre Pardubice, tanec
- 27.3. 19:00 Petr Tomeček / Motiv lásky, Dům hudby, koncert
- 27.3. 19:00 Přednáška: Podivné měsíce naší soustavy, Hvězdárna barona Artura Krause, přednáška
- 27.3. 19:00 Příběhy obyčejného šílenství, Divadlo Exil, divadlo
- 27.3. 19:00 Tuktukem z Bangkoku domů, Dům dětí a mládeže Alfa - odloučené pracoviště Delta, přednáška
- 27.3. 20:00 Krucipůsk + Pačess a Bára Basiková, Music club Žlutý pes, koncert
- 27.3. 20:00 Paleťáci - Improvizací talkshow s Kateřinou Fikejzovou Prouzovou, Everything, divadlo
- 27.3. 22:00 Red Bull party w/ DJ Paul Bulva, Everything, koncert
- 28.3. 3. Blues-rockový večer - Mejdlo & spol., Martias, Zatím Jinak, Ponorka - hudební klub, koncert
- 28.3. 7:30 1. Závod Sprint Race Cup 2026, Motodrom Pardubice, sport
- 28.3. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 28.3. 10:00 Snídaně a malování zlatem, Tymián bistro
- 28.3. 10:00–16:00 Velikonoční tvořivá dílna v Památníku Zámeček, Památník Zámeček Pardubice
- 28.3. 10:00 Základní kurz správné techniky Nordic Walking, Studánecký les, sport
- 28.3. 10:30 Lenny a jeho kamarádi, Dům hudby, koncert
- 28.3. 13:00 Kouzla nejen pro děti - Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro rodiny
- 28.3. 15:00 Workshop pletení pomlázky, Výstavní prostor Mázhaus
- 28.3. 18:30 Lions galavečer ocenění, zábava a ples & dětská disco, TJ Pardubičky, festival
- 28.3. 18:30 Zdeněk Svěrák 90 - přímý přenos z Žižkovského divadla Jára Cimrmana, Cinema City, promítání
- 28.3. 19:00 Do nebes!, Východočeské divadlo, divadlo
- 28.3. 19:00 Fantasy ples: Ragnarök, Skautské centrum Vinice, tanec
- 28.3. 19:00 Folk Stones a Jana P.S., Doli Klub, koncert
- 28.3. 19:00 Reprezentační ples Pardubice VI, Letiště Pardubice, tanec

- 28.3. 19:00 Reprezenční ples Rodinného Integrovaného Centra z.s., Congress Centre Pardubice, tanec
- 28.3. 19:00 Rozálie - Láska, Hlína, Rýč - Turné 2026, Music club Žlutý pes, koncert
- 28.3. 19:00 World Hits & Candles, Dům hudby, koncert
- 28.3. 19:00 Řekni, kde ti muži jsou, Divadlo Exil, divadlo
- 28.3. 20:00 38. Erotický ples, Dům kultury Dukla, tanec
- 28.3. 20:00 mmnk • Cringe Prince, Divadlo 29, koncert
- 28.3. 22:00 Rave Room Pardubice #supremereaves #wehypetechno, Everything, koncert
- 29.3. 10:00, 12:00, 14:00 a 16:00 Komentovaná prohlídka Automatických mlýnů, Automatické mlýny
- 29.3. 10:00–17:00 Velikonoce na zámku v Pardubicích, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, výstava
- 29.3. 12:00, 14:00 a 16:00 Jaro a Velikonoce - tvořivé dílničky se zajíčky, Café Robinson, akce pro děti
- 29.3. 15:00 Lollipopz - 10 let Megatour 2026, Dům kultury Dukla, koncert
- 29.3. 15:00 Pinocchiova dobrodružství, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 29.3. 16:00 Damúza: Kolotoč, Divadlo 29, divadlo
- 29.3. 19:00 Božská Sarah, Kulturní dům Hronovická, divadlo
- 29.3. 19:00 Dívka na trampolíně, Východočeské divadlo, divadlo
- 30.3. 18:00 Velikonoční koncert, Dům hudby, koncert
- 30.3. 18:30 Citová hodnota, Gočárova galerie v Automatických mlýnech, filmový klub
- 30.3. 18:30 Život po životě s kapelou The Plastic People Of The Universe / beseda s Evou Turnovou, Institut Paměti národa, přednáška
- 31.3. 9:00 Trénink paměti, Dům dětí a mládeže Beta, kurz
- 31.3. 16:30 Pravidelné lekce severské chůze Nordic Walking, sraz zastávka MHD Dubina - točna (8, 88), sport
- 31.3. 17:00 Elektřina jako motor modernizace, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška
- 31.3. 18:00 Atomová kočička, Východočeské divadlo, divadlo
- 31.3. 18:00 Ekvádor II. - Galapágy, Reálka Pardubice, přednáška
- 31.3. 18:00 KAP - Kundalini aktivační proces, Everything, sport
- 31.3. 19:00 Jarda Krušina alias Stárnoucí fotr, Východočeské divadlo Pardubice - Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 31.3. 19:00 Ludovico Einaudi Music, Dům hudby, koncert
- 31.3. 19:00 Poetický večer - Kristýna Ryška a Ondřej Fencel, Doli Klub, divadlo
- 1.4. 9:00 Digitální svět, umělá inteligence, Dům dětí a mládeže Beta, přednáška
- 1.4. 15:30 Velikonoční dílna a ukázka pletení pomlázky, Knihovna městského obvodu Pardubice II
- 1.4. 18:30 Drama - Tady Vary 2025/2026, CineStar, promítání
- 2.4. 18:00 Vodní cesty Francie - cestopisná přednáška, Zámek Pardubice - Východočeské muzeum, přednáška
- 2.4. 19:00 Legendy kriminalistiky s Mirkem Vaňourou, Aula Univerzity Pardubice, přednáška
- 2.4. 19:00 Švestka, Kulturní dům Hronovická, divadlo
- 3.4. 9:30 Velkopáteční bohoslužba, Archa Pardubice - Sbor Církve bratrské
- 3.4. 10:00 Velikonoční vlak do Hrochova Týnce, Pardubice - Rosice nad Labem - nádraží
- 3.4. 19:00 Legendy kriminalistiky s Mirkem Vaňourou, Aula Univerzity Pardubice, přednáška

Legendy světové scény i klubové objevy v Divadle 29

REWILD je hvězdně obsazená superskupina francouzské saxofonistky Alexandry Grimal v čele s legendou světové hudební avantgardy, britským kytaristou Fredem Frithem, americkým bubenkem Gerrym Hemingwayem, portugalskou trumpetistkou Susanou Santos Silva a francouzským kytaristou Marcem Duceitem. Hudební událost se uskuteční v sobotu 7. března. Následující pátek 13. března zavítá poprvé do Pardubic maďar-

ské trio JÜ se strhujícím, svobodomyšlným psychedelickým avant-jazzem s prvky thrash metalu a extatického hardcore rocku. Kapela, kterou tvoří výrazné osobnosti budapeštské hudební scény, si díky vysoce energickým koncertům vybudovala jméno v Maďarsku i v zahraničí. Jako support se představí garage-mathcoreové duo Man-kurt z Neratova.

Po dlouhých sedmi letech se do Divadla 29 vrátí ve čtvrtek 19. března duo

WWW Neurobeat, aby představilo své nejnovější album Zasej obojky a sklidiš psy. Zvuk Wéwéwéček – to je zběsilá introverze převrácená naruby, groteskní výběh vybuzeného mozku do maštale města, rachot civilizace. V úvodu večera vystoupí postklubové duo Zaffer 9, které loni vydalo silný a znepokojivý debut Mother Lode.

Kapela mmnk, to jsou – jejich vlastními slovy – čtyři brněňští jezdcí apokalypsy, kteří se vrací na planetu Země, aby přinesli

lásku a pochopení. Surová rytmika, ostré riffy, extravagance a potouchlost v kombinaci s radikálním přístupem k tvorbě míří na všechny fanoušky divné hudby. Spolu s mmnk vystoupí v sobotu 28. března v Divadle 29 Cringe Prince, bedroom MC úzce spjatý s undergroundovou a alt-rapovou scénou.

Podrobný program Divadla 29 najdete na www.divadlo29.cz.

Jaroslav Tarnovský, Divadlo 29

Velikonoční program ve Výstavním prostoru Mázhaus

Výstavní prostor Mázhaus nabídne během března a začátku dubna pestrý velikonoční program pro děti i dospělé. Návštěvníci se mohou těšit na výstavy, tradiční zvyky i tvořivé dílny.

Velikonoce a jarní tradice v Šatlavě

V prostorách Šatlavy bude od 3. března připravena dětská výstava Velikonoce a české jarní tradice, která hravou formou

seznámí děti například s původem Velikonoce, vysvětlí pojem masopust, představí májku a nabídne i několik čarodějnic. Pro větší návštěvníky je zde tradičně připravena také pátrací hra po písmenkách, která je provede výstavou a upozorní na její detaily. Součástí výstav je také venkovní prostor Mázhaus, kde si návštěvníci mohou užít pobyt na čerstvém vzduchu mezi

jarními dekoracemi. Chybět nebude strom, na který si mohou zavázat stužku a podle lidových tradic tak symbolicky přivítat jaro.

Pletení pomlázek

V sobotu 28. března od 15:00 do 18:00 bude v Mázhausu možnost vyrobit si vlastní pomlázku pod vedením pardubického košíkáře Tomáše Moravce. Vstupné na tvoření činí 50 Kč.

Velikonoční výstava žáků ZUŠ Pardubice Polabiny

V přízemí Mázhausu bude od 3. března do 6. dubna k vidění Jarní výstava žáků ZUŠ Pardubice Polabiny. Dětské výtvořiny nabídnou pohled na jaro a Velikonoce očima mladých autorů a doplní jarní atmosféru celého prostoru.

Více na www.mazhauspardubice.cz.

Diskuzní fórum

Nikdo nebyl proti přesunu. A přesto rudoarmějec zůstal.

Na posledním zastupitelstvu klub TOP 09 předložil návrh na vymístění památníku Osvobození z náměstí Republiky. Neprošel – podpořilo ho 17 z 39 zastupitelů. Chyběly tři hlasy. Nikdo nebyl proti. Byli jsme opravdu velmi blízko.

Pro mě osobně je to silné téma. Pocházím z rodiny, kterou komunistický režim perzekvoval. Ten pomník pro mě nikdy nebyl jen kus kamene, není neutrální kulišou. A vím, že i pro mnoho dalších lidí je to dodnes bolestná připomínka doby, která jim vzala důstojnost, kariéru i budoucnost.

Návrh jsme předem zaslali a otevřeli všem zastupitelům. Každý ho mohl doplnit, upravit, stát se spolupředkladatelem. Nakonec jsme jej předložili společně s kolegy z Pirátů a Zelených. Debata byla překvapivě věcná, slušná a bez ideologických zkratk. Děkuji za to kolegům napříč politickým spektrem. O to víc však bolí výsledek.

Památník vojáků Rudé armády je neoddiskutovatelná. Tento pomník ale vznikl v roce 1957 jako politická zakázka své doby – původně zde měl stát Stalin. Řada historiků jej proto nevnímá jako autentickou připomínku osvobození, ale jako symbol sovětské propagandy a kolektivizace. Samotné sousoší je navíc historicky nesmyslné – rudoarmějce se nemohl setkat s pionýry, protože ti vznikli až po válce.

Nikdo nechce mazat historii. Navrhli jsme pietní a důstojný přesun a nové řešení prostoru, které by konečně otevřelo

průhled na zámek a důstojně propojilo náměstí s Tyršovými sady.

Děkuji Paměti národa za dlouhodobou osvětu i všem občanům, kteří se k tématu ozývají. Je upřímně ostuda, že po více než třiceti letech svobody tenhle symbol totalitní propagandy stále stojí v samém centru města. Na rozdíl od jiných měst.

„Demokracie je diskuse.“ A diskuse někdy trvá déle, než bychom si přáli. Nevzdávám to. Výhrůžky, které mi v poslední době chodí, mě odradit nemohou – spíš mě utvrzují, že má smysl pokračovat. Dokud to společně nedotáhneme do konce.

Ondřej Müller, zastupitel města (TOP 09)

Omezení dopravy na náměstí Republiky?

Město Pardubice v rámci využití evropských dotací plánuje úpravy náměstí Republiky. Úpravy jedné z hlavních tříd města jsou určitě potřebné. Nesou s sebou ale několik kontraverzních prvků. Pár se jich podařilo zažehnat, hlavně vyvýšený přechod před Zelenou bránou. Nadále je otázkou, zda je správné zrušení trávníku před pamětní deskou, ale hlavní bodem střetu je snížení počtu jízdních pruhů z pěti na čtyři, s tím, že v obou směrech bude zastávka MHD v jízdním pruhu.

Po prosincovém otevření severovýchodní tangenty došlo ke snížení intenzity dopravy přes střed města, tedy i přes náměstí Republiky. Dopravní experti ale říkají, že vliv nově otevřených tras lze hodnotit až 5 až 6 měsíců, kdy si řidiči najdou své optimální trasy. Přesto v euforii se sniže-

ním dopravní zátěže přípravy pokračují. *Pardubický odbor dopravy zahájil řízení o návrhu stanovení místní úpravy v tomto prostoru. Zajímavé je stanovisko Dopravního inspektorátu Policie ČR: „Snížením možného počtu jízdních pruhů pro automobily přes nám. Republiky se dle našeho názoru začne vzdouvat doprava minimálně od ulice Jahnovy, Karla IV, a to minimálně ve špičkových hodinách.“ Správný orgán reagoval bez argumentů: „Tato úprava je od studie po projekt dlouhodobě Magistrátem města Pardubic i zpracovatelem projektu, studie prosazována. Záměr je v souladu s dlouhodobou dopravní koncepcí města, včetně kapacitního posouzení dopravy v dané lokalitě.“*

Já osobně jezdím autem po Pardubicích jen výjimečně, jezdím hlavně na kole či chodím pěšky. Myslím si ale, že průjezdnost středu města by měla být zachována. Dopravní zátěž bude v Pardubicích stále růst, připravovaná bytová výstavba přivede do města řadu nových obyvatel. Přípravovaným opatřením na náměstí Republiky vznikne dopravní špunt pro tranzitní i vnitroměstskou dopravu.

Práce na omezení dopravy a náměstí Republiky pokračují bez ohledu na připomínky či na petici podepsanou stovkami občanů.

Petr Klimpl, zastupitel města (ODS)

Wonkův most: rekonstrukce za 200 milionů, cyklisté zůstávají na chodníku

Letos Pardubický kraj dokončí rekonstrukci Wonkova mostu za více než dvě stě milionů korun. Most spojuje centrum

města s osmnáctitisícovým sídlištěm Polabiny a oblastí Cihelna včetně univerzity a patří mezi klíčové a zároveň nevytíženější trasy každodenní cyklistické dopravy.

V odborně zpracovaných strategických dokumentech města je přitom most dlouhodobě označován jako problémový úsek a prioritou k řešení. Pardubice si samy stanovily cíl zvyšovat podíl udržitelných druhů dopravy, oddělovat cyklisty od pěších i automobilů a systematicky zvyšovat bezpečnost. Tyto dokumenty však nejsou pro kraj ani pro samotné město právně závazné – a v praxi se znovu ukazuje, že deklarované závazky zůstávají jen na papíře.

Rekonstrukce totiž nepřinese žádné skutečné zlepšení pro pěší ani cyklisty. Zachován zůstane nevyhovující společný provoz chodců a cyklistů na dvou úzkých chodnicích – řešení, které už dnes vede ke konfliktům a snižuje komfort i bezpečnost všech uživatelů.

Takový výsledek neodpovídá moderním standardům městské mobility ani deklarované vizi Pardubic. Rekonstrukce mostu byla jedinečnou příležitostí napravit dlouhodobý deficit a ukázat schopnost města prosadit své priority při jednání s Pardubickým krajem. Přestože existovalo několik variant řešení, včetně například rozšíření chodníků, všechny byly postupně odmítnuty. Místo dlouhodobého a systémového řešení jsme opět promarnili šanci posunout Pardubice směrem k bezpečnějšímu a modernějšímu městu.

Robert Hrdina, zastupitel města (Zelení)

Měsíc čtenářů v krajské knihovně: besedy, procházka i Noc s Andersenem

Březen je v knihovnách po celé republice tradičně věnován čtenářům. Také Krajská knihovna v Pardubicích si k této příležitosti připravila pestrý program. Hlavním lákadlem budou dvě setkání se zástupci současné české prózy.

Ve středu 18. března se návštěvníci mohou těšit na besedu s mladou spisovatelkou Gabrielou Brázdovou, která v roce 2025 zaujala novelou Hody. Ve své prvotině otevírá téma folklorních tradic a mezilidských vztahů. Ve čtvrtek 26. března dorazí Lubomír Macháček – pardubický rodák, psycholog a spisovatel, jenž ve svých knihách nabízí vhled do lidské psychiky, silně

příběhy a atmosféru našeho města. Napsal například sbírku povídek Lásky v kaluži, romány Zvíře na mostě a Těm, kteří nemilují či dětskou knihu Zač je v Pardubicích perník.

Program měsíce čtenářů doplní 19. března akce s názvem Pochod pro mozek, zaměřená na podporu pozornosti a koncentrace těla i mysli. Účastníci čeká nenáročná procházka podél Labe ke zdymadlu, dále přes park Na Špici, skrz Tyršovy sady a podél zámeckých valů až na Příhrádek. Trasa nabídne prostor k jednoduchým cvičením a úkolům podporujícím vnímavost a soustředění. S sebou je vhodné vzít blok, tužku a vodu.

Závěr měsíce bude patřit oblíbené Noci s Andersenem, která se uskuteční 27. března. Celostátní projekt nabídne dětem ve věku 8–10 let možnost přespát v prostorách knihovny a zapojit se do tematického programu. Letošní ročník připomene 700 let od narození Karla IV. Malé účastníky navštíví samotný král, čeká je vědomostní soutěž, rytířský turnaj i prohlídka královské knihovny. Občerstvení bude zajištěno, přihlašování začne 23. února. Přednost dostanou děti, které se akce dosud neúčastnily. Podmínkou je platná registrace v krajské knihovně.

„Březen je pro nás příležitostí otevřít knihovnu ještě více veřejnosti –

od nejmladších čtenářů až po dospělé. Připravili jsme setkání se zajímavými autory, program podporující aktivní práci s myslí i tradiční Noc s Andersenem, která se každoročně těší velkému zájmu. Tentokrát nabídne hravou cestu do české historie. V průběhu měsíce zároveň vyhlásíme Čtenáře roku,“ uvedla ředitelka Krajské knihovny v Pardubicích Radomíra Kodetová.

Kampaň Březen – měsíc čtenářů se koná každoročně už od roku 1955 a patří k nejstarším projektům na podporu čtenářství v České republice. Každý rok se do ní zapojuje více než 300 knihoven napříč zemí.

Veronika Skalecká, Krajská knihovna

Hrdinové známých i méně známých jmen Za hrdiny – příběhy z minulého století

Dříve než vám v našem jedenáctidílném seriálu o hrdinech představíme konkrétní osudy, zaměříme se na místo, které bylo v době protektorátu svědkem událostí, jež dokazují, že i v nejtemnějších chvílích lidské historie mohou vzejít příklady nezdoledného ducha. Málokdo totiž ví, že v Pardubicích se dnes nachází jedno z nejvýznamnějších míst nejen v České republice, ale i v Evropě, kde se setkáváme s příběhy lidské statečnosti, pevné víry v hodnoty svobody a odvahou těch, kdo se dokázali postavit zlu. Právě zde si naplno uvědomujeme, že

svoboda není samozřejmostí, ale hodnotou, za kterou bylo mnohokrát zapláceno tím nejvyšším – lidským životem. Atmosféra tohoto prostoru dodnes vybízí k tichému zamyšlení nad minulostí i nad naší vlastní odpovědností za budoucnost.

Tímto místem je Památník Zámeček Pardubice, který připomíná nejen fakta z doby heydrichiády, ale především hrdinské postoje obyvatel regionu a členů odboje, jejichž příběhy vyprávějí o rozhodnutí nepodlehnout nenávisti a násilí. Návštěvník zde není konfrontován pou-

ze s daty a čísly, ale především s lidskými příběhy, které dávají tragickým událostem hluboký a osobní rozměr. Abychom pochopili, proč je takto významné místo upozaděno, je potřeba se podívat do minulosti a připomenout si širší společenské a politické souvislosti.

Část původně idylické obory patřící od konce 19. století k Larischově vile se během okupace proměnila v prostor, kde po atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha nacistické gestapo zřídilo z původní střelnice popraviště. Atentát, který provedli českoslovenští parašutisté vyslaní z Velké Británie, rozpoutal vlnu represí známou jako heydrichiáda. Během necelých 40 dní bylo na tomto místě v roce 1942 popraveno téměř dvě stě lidí z Pardubicka, Kolínska a Hradecka. Mezi oběťmi byli muži i ženy různého věku a povolání – úředníci, dělníci, učitelé i studenti. Přes tuto děsivou realitu však vyprávějí příběhy jednotlivců, kteří se postavili proti útlaku a nespravedlnosti. Mnoho z těchto lidí bylo zapojeno do domácího odboje nebo přímo pomáhalo parašutistům z výsadku Silver A, jejichž činnost sehrála klíčovou roli při udržování spojení se zahraničním odbojem.

Právě spojitost s výsadkem Silver A se stala trnem v oku nastupujícímu

autoritářskému režimu po roce 1948 a symbolem „dekadentního západního odboje“. Komunistická propaganda dlouhá léta záměrně upozaděovala připomínání obětí spojených s pardubickým Zámečkem, protože jejich odkaz byl úzce spjat s londýnským exilem a myšlenkou demokratického Československa. Místo, které mělo být symbolem odvahy a odporu proti totalitě, tak zůstávalo na okraji veřejného zájmu a povědomí. Nebýt několika desítek lokálních patriotů ze Svazu protifašistických bojovníků, mohlo být toto místo zapomenuto navždy. Jejich vytrvalost a úcta k památce popravených pomohly uchovat historickou kontinuitu a předat svědectví dalším generacím. Teprve po sametové revoluci v roce 1989 začíná nové a důstojné připomínání hrdinství, na které nesmíme zapomenout a které je dnes znovu pevnou součástí identity města.

Proto Vás srdečně zveme k návštěvě Památníku Zámeček Pardubice. Přijďte se seznámit s příběhy našich předků, kteří svým jednáním dokazovali, že lidské hrdinství je silnější než jakékoli útlaky či zloba. V příštím článku se budeme věnovat příběhu obětí z Ležáků.

Viktor Janák,
ředitel Památníku Zámeček

Tvořivá dílna a přednáška o baltských republikách v Památníku Zámeček

Přednáška v Památníku Zámeček tentokrát otevře téma současného Estonska, Lotyšska a Litvy. Vendula Kazlauskas promluví o obavách o bezpečnost, historii vztahů s Ruskem, národnostních menšinách a podobnostech

s Českou republikou. Přednáška se koná ve spolupráci se Zastoupením Evropské komise v ČR, Asociací pro mezinárodní otázky a Europe Direct Pardubice. Těšíme se na vás ve středu 25. března od 18 hodin v kinosále!

Zveme vás i na velikonoční tvořivou dílnu, která se za poslední tři roky stala natolik oblíbenou akcí, že nemůže chybět ani letos. V sobotu 28. března si malí i velcí návštěvníci budou moct vyrobit jarní a velikonoční dekorace – hlavním

materiálem budou kolíčky, které se v dílně promění na zajíčky, ptáčky a další symboly jara.

Těšíme se na vás od 10 do 16 hodin ve foyer.

Kateřina Hloušková, Pam. Zámeček

Gočárova galerie zve na vernisáž i bohatý program pro veřejnost

Březen přinese do Gočárový galerie řadu výjimečných událostí – a jejich vyvrcholením bude velká vernisáž dvou institucí v Automatických mlýnech.

V sobotu 21. března od 16:00 hodin se v Amfiteátru GAMPY v AM uskuteční zahájení výstav Gočárový galerie a Galerie města Pardubic. Obě instituce propojuje nejen sousedství, ale tentokrát i společné téma krajiny. Výstava Lekce krajinou & Learning from the Landscape přesahuje hranice obou galerií: vybraná díla ze sbírek

GG budou k vidění v expozici GAMPY, zatímco část umělců vystavujících v GAMPĚ reaguje přímo na sbírkovou expozici Gočárový galerie prostřednictvím autorských intervencí.

Současně budou v Gočárově galerii v Automatických mlýnech zahájeny dvě další výstavy – Hanuš a Zlata Lamroví: Jsme v zahradě a Stanislav Malý: Orchidej. Obě potrvají až do 28. září 2026.

Ještě před vernisáží čeká návštěvníky pestrý program. Ředitelka galerie Klára

Zárecká povede přednášky o Salzburku v rámci oblíbeného cyklu o evropských metropolích – a to hned dvakrát, 4. března (17:00) a 5. března (10:30). V Domě U Jonáše se 12. března uskuteční beseda se studenty ateliéru malby Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara v Plzni, která nabídne otevřený pohled na jejich zkušenosti se studiem malby. Nabídne tak cennou inspiraci pro všechny, kdo o studiu na výtvarné škole uvažují. Pro rodiny s dětmi jsou připraveny Jonášovy dílny v Domě

U Jonáše. Dílna s názvem Ptačí let proběhne 6. března, dílna V oblacích pak 20. března – obě od 15:00 do 17:00, vždy pro děti od 5 do 10 let. Studenti a pedagogové Konzervatoře Pardubice se setkají na společném pódiu 25. března v 19:00 v rámci komorního cyklu G klíč. Milovníky pohybu zveme na taneční dílnu argentinského tanga (22. března) nebo tanečně-pohybový workshop POHYB V OBRAZECH inspirovaný výtvarným uměním (15. března).

Nikola Kopecká, mluvčí GoGa

Křížovka o ceny

Křížovky roku 2026 se vztahují k tématu
Hrdinové známých i méně známých jmen.

Popravy na Zámečku za Heydrichiády 1942

Antonín Hebký

* 17. března 1899, Křižceň - † 2. července
1942, Pardubice – Zámeček

V bytě Antonína Hebkého v Machoňově pasáži občas přespali a stravovali se všichni tři členové výsadku Silver A. Dne 21. března 1942 převezl Antonín Hebký vysílačku Libuše na (viz TAJENKA) sádku ke svému švagrovi, správci rybníčního hospodářství Adolfu Hrabovi. Jiří Potůček ze sádek vyslal až do 4. dubna, kdy byla vysílačka přesunuta do lomu Hluboká u Ležáků. Antonín Hebký byl zatčen v sobotu 20. června 1942 a 2. července zastřelen na Zámečku.

Znění tajenky nám poslejte do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži zpravodaje. Tajenka z minulého čísla: **POSLUHOVAČKA**. Výherkyní se tentokrát stala paní Jiřina Marková. Cena od města Pardubice je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na Pernišťánském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	PSOVITÁ ŠELMA	NADÁVAT	AKADEMIE VĚD	MOŘSKÉ RYBY	 Pardubice	KOLEM	NÁŠ ZPĚVÁK (VILÉM)	ZN. OSMIA	 Pardubice	PĚNIT	ŠVÝCARSKÉ SPORT. STŘEDISKO	PTAČÍ VĚZENÍ (MN.Č.)
DOPRAVNÍ PROSTŘEDEK					SLOVENSKÁ SÁZKOVÁ OTÁZKA				PRAVÁ DOLNÍ KONČETINA			
SOPEČNÁ VYVŘELINA					ČERNÝ PTÁK LAVICE (NĀŘ.)				LETEC. SPOL. V USA RODIŠTĚ B. MARTINŮ			
SPZ KLATOV			SALAMANDR ZN. TELEVI- ZORŮ					PŘEDTÍM SPRÁVNÁ				
 Pardubice	OBAVA	BALENÍ 1,5 X DVOJE					NÁŠ JEZDEC DAKARU ČÁST PIVOVARU					
TAJENKA												
POPĚVEK						HORNINA 2 X 4					STOVKY	SILNÁ HŮL
HROBY					ZEMĚDĚLSKÝ PRACOVNÍK ODĚVNÍ TVORBA					CITOSLOVCE SYKNUTÍ ŘÁD PRÁCE		
ŠPANĚLSKÁ CHŮVA				MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE				POKRŤTĚNÍ (MN.Č.)				
MAYSKÝ MĚSÍC				TEMNOTA				INDIÁN				

Basketbalová show i s Vypsanou fiXou!

Už v neděli 8. března si (nejen) pardubičtí fanoušci užijí nevšední sportovní podívanou – a k tomu pořádnou hudební nálož. V rámci All-Star Game Maxa Národní basketbalové ligy se v pardubické enterii areně představí největší hvězdy českých

palubovek společně s legendární pardubickou kapelou Vypsaná fiXa, která svým nezaměnitelným rockovým soundem jistě rozvibruje celou arenu.

Zcela unikátní akci odstartují Mardi a spol. úvodní částí koncertu již ve 14:30.

Následovat bude samotný basketbalový program – divácky atraktivní soutěže ve smečování, ve hře 1 na 1 i v tříbodové střelbě, a samozřejmě vrchol dne v podobě Utkání hvězd. Bohatý program následně uzavře druhá část koncertu Vypsané fiXy.

All-Star Game nabídne jedinečné spojení špičkového sportu, zábavy i hudby a slibuje mimořádnou atmosféru, jakou Pardubice zažívají jen výjimečně.

René Peška, mluvčí BK Pardubice

Motorové pily a vůně dřeva v dubnu opět na závodisti

Pamatujete si, co jste dělali loni touto dobou? Zima se ještě nechtěla vzdát, ale ve vzduchu už bylo cítit jaro. Právě tehdy se začal rýsovat první ročník řezbářského festivalu ECHO Woodcarving CUP, který na konci dubna doslova rozbouřil Dosti-

hové závodisti v Pardubicích. Motorové pily, vůně dřeva, tisíce návštěvníků a desítky řezbářů proměnily areál v místo, kde vznikalo něco výjimečného. Více než čtyři tisíce lidí tehdy společně odstartovaly novou tradici. A letos? Druhý ročník je na ob-

zoru. Bude větší, mezinárodní, programově bohatší – ale stále otevřený všem generacím. Opět se můžete těšit na monumentální sochy, rychlostní řezání, rodinné aktivity i překvapení, která jsme si pro vás připravili. Festival se uskuteční 24.–26.

dubna 2026 na pardubickém závodisti. Podrobný program a všechny novinky vám přineseme v dubnovém čísle zpravodaje. Teď si jen poznamenejte datum – jaro v Pardubicích bude opět vonět dřevem.

Petr Gross, pořadatel akce

V dubnu bude město běhat – chystá se další půlmaraton!

V sobotu 11. dubna se uskuteční v centru Pardubic jubilejní 20. ročník Pardubického vinařského půlmaratonu. Jako v předchozích letech bude tento závod současně mistrovstvím republiky v půlmaratonu mužů a žen. Začátek celé sportovní akce bude v uvedený den v 8:50

hodin u Východočeského divadla, kde proběhne slavnostní zahájení. Poté bude v 9:15 hodin odstartován Lidový běh Vaňka Vaňhy se společností Retia, který je určen především pro děti, kolektivy základních a mateřských škol a příchozí. Hlavní závod, Pardubický vinařský půlma-

raton na trati 21,1 km, bude odstartován ve 14:00 hodin.

Průběh celé sportovní akce bude samozřejmě vyžadovat omezení v dopravním provozu v místech, kudy povede trasa závodu. Omezení budou platná od 7:00 do 17:00 hodin, v centru města do 19:00

hodin. Podrobnější informace budou uvedeny v dubnovém zpravodaji.

Na Pernštýnském náměstí budou po celý den probíhat doprovodné společenské a kulturní akce a pro návštěvníky bude zajištěno občerstvení.

Míla Kalinová, pořadatelka akce

Zápisy do mateřských škol

Pro školní rok 2026/27 proběhne zápis v mateřských školách zřizovaných statutárním městem Pardubice 16.-17. března 2026. Přihlášky si rodiče vyplňují v termínu od 18. února 2026 do 17. března 2026 on-line na adrese zapisyms.pardubice.eu. Vytisknutou přihlášku zanesou od 16. do 17. března 2026 na konkrétní mateřskou školu. Na stránkách zapisyms.pardubice.eu jsou uvedeny podrobné informace k zápisu, včetně seznamu spádových mateřských škol.

dubice.eu. Vytisknutou přihlášku zanesou od 16. do 17. března 2026 na konkrétní mateřskou školu. Na stránkách zapisyms.pardubice.eu jsou uvedeny podrobné informace k zápisu, včetně seznamu spádových mateřských škol.

Akce Seniorcentra

11. 3.	14.00	Hudební odpoledne
16. 3.	14.00	Přednáška: „Infarkt myokardu: Od prevence k první pomoci“
18. 3.	13.30	Videoprojekce: „Krkonosce, Špindlerovka 2015“
20. 3.	14.00	Posezení s harmonikou
22. 3.	14.00	Taneční odp. čaje v KD

Hronovická, Srubovanka - KD Hronovická
25. 3. 14.00 Z cyklu „Studánky“: „Podnikání Židů na Pardubicku a příběh Růženy Weinerové“
26. 3. 10.00 Film „Nepela“, Cinestar
30. 3. 14.00 Indie 1. část – cestopisná přednáška s projekcí a výstavkou

Charitní kontejnery na textil

Charita Pardubice prostřednictvím Sociálního šatníku shromažďuje darované oblečení, obuv a základní vybavení domácnosti, které následně putuje k sociálně slabým lidem a rodinám s dět-

mi v nouzi z Pardubic a okolí. Prosíme občany, aby do charitních kontejnerů vhadzovali pouze čisté, vyprané a nepoškozené oblečení a spárovanou obuv, ideálně uložené v igelitovém pytlí nebo

tašce. Zároveň apelujeme na slušnost a ohleduplnost – vhadzování špinavého oblečení, použitých plenek či jiného odpadu znehodnocuje ostatní darované věci, které pak nelze dál využít. Textil, který je

již znehodnocený a nelze jej dále použít, prosíme odevzdávat do sběrných dvorů. Pomozte nám pomáhat – děkujeme všem, kteří přispívají s respektem.

Una Sauka, Oblastní charita Pardubice

Institutu spánkové medicíny LDN Rybitví zve na den otevřených dveří

V pátek 13. března se u příležitosti Světového dne spánku uskuteční Den otevřených dveří v Institutu spánkové medicíny LDN Rybitví.

Návštěvníci se budou moci seznámit s činností specializovaného pracoviště zaměřeného na diagnostiku

a léčbu poruch dýchání ve spánku, zejména syndromu spánkové apnoe. Institut je akreditovaným ventilačním centrem a jako jediné pracoviště tohoto typu v Pardubickém kraji poskytuje komplexní péči – od vstupního vyšetření přes specializovanou diagnostiku

až po dlouhodobou léčbu pomocí moderních metod neinvazivní plicní ventilace.

Zájemci získají informace o tom, jak probíhá vyšetření, kdy je vhodné odborné vyšetření vyhledat a jaká zdravotní rizika mohou být s nelé-

čenými poruchami spánku spojena. Dozvědí se také, jak může včasná diagnostika a správně nastavená léčba přispět ke zlepšení kvality spánku, snížení únavy i k prevenci závažných onemocnění.

Jana Mackrlová, LDN Rybitví

Pražský Mozart a návrat šéfdirigenta Vahana Mardirossiana

Do Pardubic se v březnu vrací šéfdirigent Komorní filharmonie Pardubice Vahan Mardirossian – výrazná osobnost světové hudební scény, která pravidelně vystupuje v Evropě, USA i Asii a spolupracuje s předními orchestry i sólisty. Pardubické publikum si jej rychle oblíbilo díky energickému vedení orchestru, smyslu pro detail i schopnosti spojit preciznost s přirozenou hudební radostí. Jeho návraty

do Sukovy síně vždy patří k očekávaným událostem sezony a březnové koncerty nabídnou program, který je s jeho temperamentem i hudebním cítěním ideálně spojen.

Abonentní večery s názvem Pražský Mozart vzdají hold skladateli, který měl k Praze mimořádně silný vztah a jehož hudba zde slavila mimořádné úspěchy. Program tvoří dvě vrcholná díla – Klavírní koncert č. 21 C dur a Symfonie č. 38

D dur „Pražská“. Pro indispozici původně avizované klavíristky Roberty Mamou vystoupí irský pianista Finghin Collins, vítěz prestižní Mezinárodní klavírní soutěže Clary Haskilové, který pravidelně koncertuje v nejvýznamnějších sálech světa. Jeho interpretace je oceňována pro mimořádnou citlivost, inteligenci a širokou výrazovou škálu.

Koncerty se uskuteční 16., 17. a 18. března 2026 vždy od 19 hodin v Sukově

síní Domu hudby. Ve středu 18. března se navíc mohou návštěvníci těšit na oblíbenou Introdukci s umělci, která nabídne setkání a krátký vhled do programu ještě před samotným koncertem. Březnové abonentní večery slibují setkání s Mozartovou hudbou v její nejkrásnější podobě – v podání špičkových interpretů a pod vedením dirigenta, který se do Pardubic vždy rád vrací.

Ondřej Müller, PR manažer KFP

Vesmír, propaganda i český underground

Březnový program v pardubickém Institutu Paměti národa propojí aktuální světové dění s historickou pamětí i kulturou. V pondělí 9. 3. vystoupí publicista Patrik Kořenář s přednáškou Kospirační teorie, která nabídne pohled na rozlišování faktů od manipulací v době dezinformací.

Regionální téma přinese 16. 3. přednáška Akce Malíř historiků Martina Tichého a Luboše Kokeše z ÚSTR. Přiblíží vykonstruované procesy z let 1949–1950, kdy StB likvidovala skutečné i domnělé odpůrce režimu. V pondělí 23. 3. připomene Jan Bílek fenomén Čapkových pátečníků, sym-

bol demokratické kultury první republiky. Březen uzavře 30. 3. beseda s Evou Turnovou Život po životě s kapelou The Plastic People Of The Universe, věnovaná odkazu Mejly Hlavsy i současnému undergroundu.

Po celý měsíc je možné o víkendech navštívit interaktivní expozici Tichá

hrdinství a doslova vstoupit do příběhů lidí, kteří v dobách nesvobody prokázali mimořádnou odvahu.

Aktuální časy prohlídek a vstupenek najdete na GoOutu a na webových stránkách institutu.pametnaroda.cz/pardubice.

Veronika Wasserbauer, Post Bellum

Za divadlem začíná fungovat sdílená zóna

V ulicích U Divadla, Jindřišská a Za Pasáží v centru Pardubic začal nově platit režim tzv. sdílené zóny. Prostor je nyní označen příslušným dopravním značením a město tím zahajuje pilotní provoz prvního takto oficiálně vyhlášeného území ve městě. Sdílená zóna je možné v České republice využívat od 1. ledna 2024, kdy byly ukotveny v legislativě. Nová zóna u divadla je zároveň pilotním projektem města v rámci mezinárodního projektu CityWalk 2.0, který je součástí evropského programu Interreg Danube Region. Pardubice si od ní slibují cenné zkušenosti pro případně

zavádění tohoto režimu i v dalších částech města.

Sdílená zóna je dopravní režim založený na principu sdíleného prostoru pro pěší, cyklisty i motorová vozidla. Neexistuje zde klasické oddělení chodníků a vozovky, důraz je kladen na přirozené a ohleduplné chování všech účastníků provozu. Maximální rychlost je stanovena na 20 km/h, platí přednost zprava a všichni uživatelé prostoru musí dbát zvýšené opatrnosti. Hlavním cílem je posílit ochranu zranitelných účastníků provozu, především chodců a cyklistů, a zároveň vyvážit různé funkce městského prostoru – dopravní, komerční, společenské i kulturní. Město a veřejný prostor nejsou pouze dopravním koridorem, ale především prostředím pro život lidí. Sdílená zóna může být v tomto kontextu výrazným městotvorným prvkem.

Z praxe vyplývá, že sdílené zóny lze zavádět nejen v menších ulicích, ale také na obchodních třídách, křižovatkách, náměstích či v okolí terminálů veřejné dopravy – tedy všude tam, kde se přirozeně setkává více funkcí. Na rozdíl od obytných zón, které jsou v českém prostředí tradičně spojeny především s rezidenčními čtvrtěmi, umožňuje sdílená zóna širší spektrum využití.

Ulice Za Pasáží, Jindřišská a U Divadla tvoří důležité propojení mezi centrem města a sídlištěm Karlovina. Denně je využívají stovky chodců, cyklistů i řidičů. Nachází se zde řada provozoven s takzvaným aktivním parterem – restaurace, obchody a služby, které jsou přirozeně propojené s veřejným prostorem a spoluutvářejí atmosféru celé lokality. Právě kombinace intenzivního pohybu lidí, automobilové dopravy a komerčního života vedla město k rozhodnutí podpořit pobytový charakter ulic a zvýšit ohleduplnost mezi jednotlivými účastníky provozu. Zavedení sdílené zóny má přispět ke zklidnění dopravy a vytvoření bezpečnějšího a příjemnějšího prostředí. Inspirací jsou také četné úspěšné příklady ze zahraničí, kde se tento princip dlouhodobě osvědčil jako efektivní nástroj pro sladění dopravy s kvalitou veřejného prostoru.

Zavedení sdílené zóny však nemá být pouze formální změnou dopravního značení. Klíčová jsou konkrétní opatření, která nový režim podpoří a přinesou do veřejného prostoru nové funkce. Může jít o městský mobiliář, předzahrádky restaurací a kaváren nebo například i jednoduché komunitní zahrádky. Město Pardubice ve spolupráci s městským obvodem I již uspořádalo první setkání s občany a pod-

nikateli z okolí. Diskuse se zaměřila na potřeby místních i možnosti dalšího rozvoje prostoru. V těchto setkáních chce město pokračovat, aby výsledná podoba úprav co nejlépe odpovídala očekáváním a zkušenostem lidí, kteří lokalitu denně využívají.

Navrhaná opatření budou realizována postupně s využitím principů tzv. taktického urbanismu. Ten pracuje s menšími, nestavebními a finančně nenáročnými zásahy, které umožňují ověřit funkčnost změn přímo v provozu. Výhodou je možnost úpravy nebo doplnění podle reálných zkušeností a zpětné vazby.

Cílem města je do budoucna potvrdit sdílenou zónu také stavebním řešením, které však bude vycházet právě ze zkušeností získaných v pilotním provozu. Nová zóna u divadla tak bude průběžně monitorována a vyhodnocována. Pilotní projekt má poskytnout důležité informace o tom, jak tento režim efektivně nastavovat a případně rozšiřovat i do dalších částí Pardubic. V rámci projektu CityWalk 2.0 už bylo vytipováno několik dalších lokalit, kde by bylo možné sdílenou zónu v budoucnu zavést. Zóna u divadla je tak pro město významným průkopníkem. **Antonín Suk, vedoucí odd. koncepce dopravy MAG**

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Stav hradu na Kunětické hoře na fotografii kolem roku 1890 (reprodukce dobové pohlednice, archiv autora).

V minulých Toulkách jsme začali vyprávět o tom, kdy a jak se pardubické komorní panství (komorním panstvím se stalo roku 1560) dostalo do privátních rukou. Výklad jsme skončili u roku 1855, kdy k tomu vskutku došlo. Dnes náš výklad dokončíme.

Roku 1855 se odehrála v rakouském mocnářství řada důležitých událostí, jedna z nich se dotkla další existence komorního (státního) panství Pardubice a budeme se jí v následujících řádcích podrobněji věnovat. Zopakujeme si, že k pardubickému panství patřilo 5 měst, 2 městyse a 165 vesnic. Bylo tu 14 panských hospodářských dvorů, rozsáhlé lesy rozdělené také na 14 obhospodařovaných revírů, v nichž se těžilo dřevo, provozovala se tam také myslivost. Na panství bylo ještě na 230 rybníků, byť slavná éra pernějšejšího rybníkářství byla dávno pryč. Nešlo jen o jejich počet a velikost, ale především o nižší výnosy (zisky). Panství patřilo pár mlýnů a nějaká pila (většinou pronajímané), pivovary (Semín, Dašice, Pardubice – zámek) a ještě několik menších provozů. Papírna v Opatovicích n. L. zanikla krátce před polovinou století. Zvláštní provozní jednotku na panství představoval hřebčín v Kladrubech n. L. s přílehlými pozemky.

Státní pokladna rakouského mocnářství se od začátku padesátých let 19. stol. začala ocitát v povážlivém stavu. Kromě dluhů z mimořádných výdajů spojených s potlačením projevů revolučních událostí roku 1848 a 1849, zejména

povstání v Uhrách (poraženého až za pomoci ruských vojsk), výrazně stoupaly výdaje na policii, četnictvo a armádu, když se přikročilo k postupné demontáži oktrojované ústavy z roku 1849. Zrušena byla definitivně tzv. silvestrovskými diplomaty roku 1851. Poté nastoupil tuhý absolutismus ztělesněný osobou ministra vnitra Alexandra Bacha a projevující se mj. tuhým policejním režimem. K tomu všemu se Rakousko přিপletlo do krymské války, kterou v říjnu 1853 vyhlásilo Rusko Osmanské říši (Turecku) a do níž se roku 1854 zapojily na straně Turecka Francie, Anglie, království Sardínie a také Rakousko v podivné roli „ozbrojené neutrality“.

Dovolím si malou odbočku od našeho výkladu a pro zajímavost zmíním, jak Rusko vyprovokovalo tuto válku. Myslelo si, že tehdy nastala vhodná politická konstelace, aby podniklo útok na oslabenou Osmanskou říši a získalo nadvládu nad slovanskými knížectvími na Balkáně, existujícími pod dosavadní tureckou svrchovaností; v pozadí byla též snaha ovládnout černoomořskou námořní plavbu aj. Záminkou se stal drobný konflikt ve správě svatých křesťanských míst v Jeruzalémě vzniklý mezi katolickými kněžími, jichž se zastával francouzský císař Napoleon

III., a pravoslavnými duchovními, které hájil ruský car Mikuláš I. Záměrná neústupnost cara Mikuláše v řešení banálního sporu vyústila v požadavek, aby údajně perzekvovaní obyvatelé pravoslavné víry žijící kdekoli na území Osmanské říše napříště podléhali ochraně ruského cara. Takový zásah do státní svrchovanosti Turecka byl samozřejmě odmítnut, stejně jako požadavek, aby měla ruská válečná plavidla zaručenu volnou plavbu přes Dardanely. Snahy řešit vzniklé problémy diplomatickou cestou neuspěly a car Mikuláš I. vyhlásil Turecku válku, když už předtím ruské vojsko obsadilo některá území. Car předpokládal, že vzhledem k politické situaci západních mocností zůstane Turecko osamoceno a že se na stranu Ruska přidá i Rakousko, z minulých let mu zavázané. Přepočítal se ale. Po několika ruských vítězstvích západní mocnosti nenechaly Turecko padnout a z obavy před mocenskými ambicemi Ruska vstoupily na jeho straně roku 1854 do války. Rakousko se k Rusku nepřipojilo a protože nechtělo ztratit tvář před Francií a Anglií, vojensky vytačilo ruské jednotky z části území u ústí Dunaje. Více ale do války již nevstoupilo a jen jako „neutrální stát“ zprostředkovalo jednání o urovnání konfliktu. Dodejme, že po tuhých a krvavých bojích válka skončila porážkou Ruska roku 1856. Rakousko v podstatě nezískalo nic; na mezinárodní politické scéně vyšlo s pošramocenou reputací.

Když se rakouská vláda pustila v roce 1854 do zmíněné „ozbrojené neutrality“, byla armáda uvedena do válečného stavu (mimočodem v květnu t. r. nastoupila cestu do podunajských knížectví i pardubická posádka 4. pluku husarů), státní finance už takové nároky nezvládaly, proto byla vyhlášena celostátní mimořádná půjčka. V podstatě se jednalo o zvláštní přírůžku k daním obyvatelstva. Když se potom začátkem roku 1855 stal novým ministrem financí Karel Ludvík baron von Bruck, kromě snížení stavu armády na mírové stavy prosadil dva projekty, které měly významně snížit narůstající státní dluh a ozdravit státní finance: a) privatizaci provozu státních železnic, b) prodej státních statků Rakouské národní bance za 155 mil. zlatých. Mezi nimi se tedy nacházelo i to pardubické. Ze smlouvy týkající se tohoto

panství byl vyňat hřebčín v Kladrubech s příslušenstvím. Jednání o jeho převodu se táhla celý rok a konečný předávací protokol byl podepsán až 12. listopadu 1856.

Národní banka záhy odprodala z pardubického panství několik drobnějších majetků, zásadní zářez přišel až roku 1863, kdy pardubické panství koupil za 4,15 mil. zl. r. m. Privilegovaný rakouský úvěrní ústav pro obchod a průmysl ve Vídni ve společenství s Leopoldem baronem von Lämmelem. Vůdčí osobností tohoto obchodu byl bezesporu baron Lämmel, jeden ze spoluzakladatelů zmíněného vídeňského úvěrního ústavu. Patřil tehdy k nejbohatším a nejvlivnějším lidem v Čechách, měl i blízko k finančníkům ve vládních kruzích. Koupil pardubické panství sledoval Lämmel další zisk. Vídeňský úvěrní ústav začal také záhy rozprodávat jednotlivé díly panství. Již roku 1864 koupil hrabě Karel Chotek (nejvyšší purkrabí Českého království) Čivice. Následovaly odprodeje dalších menších dílů. Poměrně velký celek, panství Dašice s lesními pozemky na území 16 obcí v okolí Dašic a Holic, koupil podnikatel Jan Liebig z Liberce. Dašický statek se potom prodával dále, nakonec jej držel od roku 1884 uherský magnát Alexandr Pallavicini. Někdejší pardubické panství se tak rozpadlo asi na 6 různě velkých jednotek. Původní a větší jádro kolem Pardubic a Kunětické hory koupil roku 1881 za zhruba 2 mil. zl. rakouský šlechtic a průmyslník Richard Drasche baron von Wartinberg. V jeho vlastnictví se tento statek udržel až do konce první světové války a do vzniku republiky. Část tohoto majetku spadla do pozemkové reformy vyhlášené roku 1919 a prováděné především v letech 1921–1922, kromě toho stačil ještě v roce 1920 prodat pardubický zámek s hradem na Kunětické hoře pardubickému Musejnímu spolku za oboustranně výhodnou cenu.

Objektivně hodnotit poměrně dlouhou dobu (40 let) působení barona Richarda Drasche na Pardubicku není jednoduché. Bohaté archivní dokumenty dochované z této doby čekají stále ještě na svého historika. Pokud jde o objekty pardubického zámku a hradu na Kunětické hoře, lze jen konstatovat, že žádoucí větší péče se nedočkal.

František Šebek

Radniční zpravodaj - periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Alexandra Tušlová, Ivana Dolanová. Fotografie: Tomáš Kubelka, Michal Komárek, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 2. března 2026. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskované nebudou anonymní příspěvky, ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 4 /2026: 19. března 2026.

